

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

137/XXIV, julij-avgust 2022

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

Psoglavski dnevi 2022

VSEBINA

- 4 BESEDO IMA ŽUPAN**
Prilagoditve
- 5 AKTUALNO**
Projekti in obnove
- 8 DOGODKI**
Dan državnosti
Otvoritev fontane
- 11 PSOGLAVSKI DNEVI**
- 14 IZ PARLAMENTA**
- 15 SODRAŠKIH 800**
Gostovanji
- 17 ŠOLA**
Valeta 2022
Tadej Golob v gosteh
- 20 NAŠE ZDRAVJE**
Venska bolezen
Odnosi
- 22 KUHAJMO SKUPAJ**
Gremo na piknik
- 23 GASILCI**
PGD Gora praznuje
Bili so na Krasu
- 28 OD TU IN TAM**
Strmca praznuje
Nova Štifta
- 39 RAZVEDRILO**

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **26. september 2022**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Fotografija na naslovnici:
Miha Vetrih: Krošnjarček

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetrih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Ana Modic, Jasna Janež Markič, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj. Lektoriranje: Anja Adamič

Popotnica v jesen

Nina Pirc Vovčko, urednica

Kako ste kaj ob zaključku letošnjega poletja? Vam je uspelo, da ste polni lepih vtisov, spočiti in sproščeni, ali ste morda pri tistih, ki so izkusili senčnejše plati življenja, kot so nesreče, izčrpanost, bolezen, izguba? Moje letošnje poletje je precej delovno obarvano. Ker sem se sama tako odločila, poskušam, da se ne bi preveč pri-toževala, a iskreno povedano me kdaj kljub dobrim namenom spodnese.

V tolažbo mi je izračun, za katerega sem slišala pred nekaj meseci od predavateljice Mel Robbins (predstavila sem jo v prejšnji številki Suhorobarja). Takole pravi: »Če ne moreš narediti nečesa, kar si želiš, ker nimaš zadosti časa, lahko isto stvar poskušaš narediti po delih. Če neki dejavnosti nameniš pol ure na dan, to v enem letu znese pet delovnih tednov, ko si se ukvarjal s tem.« Ne vem, kako se zdi vam, a jaz sem bila navdušena. Vsekakor nimam pet tednov v kosu, ki bi jih namenila svojim željam in interesom, zelo verjetno pa se lahko organiziram in si vzamem pol ure na dan za tisto, kar me veseli in zanima. Rezultat? Po nekaj mesecih, odkar si vzamem pol ure na dan, lahko povem, da sem s tem precej zadovoljna in pomirjena. Morda ni slišati veliko, a ko vse te minute seštejem, se oblikuje večja, bolj smiselna in morda celo navdihujoča celota.

Zgornji izračun sem zato poskusila prenesti še na letošnje poletje. Če nimam nekaj tednov, ki bi jih lahko namenila dopustu, pa imam morda pol ure na dan, ko lahko preprosto uživam v poletju? Tako sem si med vsemi opravki in opravili vzela čas za večerni sprehod, opazovanje sončnega zahoda, igranje badmintona, kavo na terasi, dobro knjigo, sladoled, koncert, morsko kosilo (pač doma) in za tiste dragocene trenutke, ko sem samo bila in opazovala čudež življenja v naravi in ljudeh, ki jih imam rada.

To bo torej moja popotnica v letošnjo jesen, moj nahrbtnik lepih, toplih, sončnih in nasmejanih spominov. Že veste, kaj boste vi vzeli s seboj? Nekaj vtisov je – za spomin in navdih – zbranih tudi v tokratni številki Suhorobarja. Prispevki pričajo o tem, da so sodraško poletje obarvale pisane poletne dejavnosti, kulturne prireditve in aktivno preživljanje časa v naravi, pa tudi požrtvovalnost, skrb za sočloveka in sočutno reševanje še kako človeških stisk.

Ker je pred nami novo šolsko leto, bi spomnila še na nekaj, kar se morda zdi malenkost, a je v resnici tako močno, da spreminja posameznikove dneve in kdaj celo življenje. To je pohvala. In tudi zahvala. Včasih nem gre težko od ust, še posebej če smo bili vzgajani z idejo, da »hvala otroka skvari«. A pohvala, pri kateri človeka v resnici vidimo, pohvalimo njegovo prizadevanje ali se mu zahvalimo za nekaj zelo konkretnega – to je nekaj, po čemer kot človeška bitija hrepenimo prav vsi. Naj bo v šoli, doma ali na delovnem mestu.

Srečno in srčno pot v jesen vam želim!

»Življenje lahko vidimo z očmi, z umom, z intuicijo. Toda nemara ga globoko poznajo ali mu služijo le tisti, ki govorijo jezik pomena, tisti, ki so se spomnili, kako se vidi s srcem.«

Rachel Naomi Remen

Kuge, lakote, vojske ...

Blaž Milavec, župan

V zgodovini so ljudi pestile kuge, bili so bolj lačni kot siti, vojn in drugih pustošenj ni manjkalo. Marsikje po svetu je žal še vedno tako. V zadnjih letih tovrstne nadloge spet zelo neposredno grozijo tudi nam, ki se imamo za najbolj bogat in pameten del sveta. Žal v veliki meri zaradi naše neumnosti. Pandemija koronavirusa, vojna v Ukrajini in visoke napetosti med velesilami, vključno z rožljanjem z jedrskim orožjem, druginja in pomanjkanje dobrin, žal tudi hrane (vsaj surovin) in energije, tudi sodobni in t. i. razviti svet postavlja pred te »starodavne« izzive. Če temu dodamo še spreminjanje podnebja, smo, če si to priznamo ali ne, v resnih težavah. Vendar je potrebno ta zaenkrat čuden, upam, da naposled ne tudi katastrofalen čas, preživeti in ohraniti pogoje za življenje in razvoj v prihodnosti. Najboljše bi bilo, da nas nekaj končno strezni, preden bo prepozno. A na to se žal ne gre preveč zanašati. Zato se moramo na vse te spremenjene okoliščine pripraviti.

Marsikaj nas že sili k prilagoditvam in spremembam, na mnogih področjih je to aktualna grožnja. Kot družba se bomo morali do te mere spremeniti, da bomo lahko ohranili človeka vredno raven bivanja. Znanje, tehnologija in spoznanja oz. izkušnje iz zgodovine bi nam morale zadostovati, da uspešno prebrodimo ta negotov in težaven čas. Ta namreč terja odziv na globalni, nacionalni in tudi lokalni ravni. Za prvi dve ravni bodo morali poskrbeli odgovorni svetovni in državni voditelji z vojsko najrazličnejših vplivnežev ter vseh mogočih političnih in gospodarskih omrežij in ozadij. Tudi pri nas nove vlade ne čaka enostavna in lahko naloga. Dobro bi bilo, da bi se tega zares zavedela in da pri iskanju odgovorov in rešitev ne bo pozabila na tiste, ki se vsakodnevno ukvarjajo s konkretnimi težavami in o njih ne le razpravljajo.

Na lokalni ravni pa je odgovornost za prilagoditev predvsem na nas. Kot rečeno, marsikje smo se že začeli, morda ne dočela zavedajoč, drugje bomo v to enostavno prisiljeni. Ker nas niso še zajeli vsi sodobni trendi, smo pri nas, že, ali če hočete – še, prilagojeni. Zato smo na določenih področjih energetsko bolj neodvisni in s tem manj občutljivi na nevarnosti, spet drugje nasprotno. Pa vendar – v naših krajih prihajajočo zimo npr. ne bi smelo nikogar zebsti ali pa da bi bil lačen. Tudi z ostalimi, vsaj osnovnimi dobrinami ne bi smeli biti problem. Delovni in iznajdljivi ljudje

z občutkom solidarnosti do tistih, ki vendarle ne bi zmogli, bodo preživeli tudi to preizkušnjo.

Če se od bolj kataklizmičnega pogleda premaknemo bliže optimističnemu razpletu, lahko pričakujemo, da se nam bodo politični časi, ki so zakuhali zdajšnjo vročico, čim prej ohladili in umirili. In da bi se ne le politične, ampak tudi gospodarske razmere kmalu normalizirale.

To upamo tudi na občini. Spremenjene okoliščine zadnjega leta so namreč tudi pri nas pomembno vplivale na naše delovanje. Če smo občine pred dobrim letom s strani takratne vlade prejele povečan obseg sredstev za zdržen prehod iz epidemije, so to povišico povsem požrle podražitve na številnih področjih. Zato smo morali v odzivu na to novo stanje spremeniti tudi že sprejete načrte in jih prilagoditi novim okoliščinam. Preprosto to pomeni, da bo potrebno kratkoročno omejevanje predvidene porabe in zamikanje izvedbe določenih programov in projektov. Res je, da smo večji del načrtovanega za letošnje izvedli oz. je že v izvajanju. Najprej je zato potrebno zaključiti in poplačati investicije v teku in izvesti tiste, ki so vezane na evropski oz. državni denar. Pri vseh je namreč prišlo do sprememb cen, kar posledično pomeni prerazporejanje sredstev. Predvidene investicije, ki pa jih še nismo začeli izvajati, bomo morali zamakniti. Kljub zaenkrat še stabilnim financam bo brez tega težko izpeljati leto. Pričakujemo pa, da se bodo razmere vendarle nekoliko umirile in da kmalu nastopijo ugodnejši pogoji za izvedbo preostalih načrtovanih projektov.

Navedeni ukrep, ki smo ga morali že sprejeti, je začasen in ne preveč dramatičen odziv na zaostrene razmere. Tako smo ukrepali tudi v preteklosti, da smo uspešno prebrodili kakšno krizo. Odziv družbe (države, občin, drugih ravni družbenega življenja

itd.) na številna aktualna pereča vprašanja pa bo na daljši rok terjal najbrž težje in bolj odločne ukrepe. V kolikšni meri se lahko nanje pripravimo, je danes še težko vprašanje. Zagotovo se bomo prej ali slej morali nanje prilagoditi. To smo sicer v zgodovini vedno počeli, da smo lahko preživeli. Očitno je tu spet takšen čas, ki od nas zahteva to nalogo. Verjamem, da bomo večji del težav lahko prebrodili, če bomo le nekoliko obrzdali svojo požrešnost, predvsem pa, če bosta med ljudmi zdravje in mir.

Poletni številki našega občinskega časopisa pritiče, da je v njej več lahkotnejših tem in prispevkov. Marsikaj od tega tudi je. Prav tako so v njej prispevki in odmevi na dogodke, ki jih to poletje pri nas po dveh letih epidemije ni manjkalo. Za vsemi stoji delo naših občank in občanov, povečini prostovoljno. Zato je prav, da se na njihove prispevke, ki nam lepšajo vsakdan, spomnimo tudi na tak način. Žal ta čas terja tudi razmisleke o zahtevnejših stvareh. Nekaj malega na to temo sem skušal opozoriti v tem svojem razmišljanju. Ljudje pa si itak mislimo svoje, kar je tudi prav. Upam le, da pri ključnih težavah, ki so preveč pomembne za vse nas, ne bo prepozno za razali premišljanje. Ampak tu imamo pisec in bralci teh vrstic verjetno zelo omejen vpliv. Zato raje prepisujem stari napis z največjega zvona iz naše župnijske cerkve: »Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod.«

»Na lokalni ravni je odgovornost za prilagoditev predvsem na nas.«

Ob prihajajoči 150-letnici rojstva na pobudo OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica in posameznih občanov, ki gojijo posebno naklonjenost do našega velikega rojaka, vabimo na

SLAVNOSTNO ODKRITJE DOPRSNEGA KIPA

dr. Ivanu Prijatelju

(23. december 1875 do 23. maj 1937),
literarnemu zgodovinarju, prevajalcu,
teoretiku in esejistu.

Odkritje bo potekalo v petek,
23. septembra 2022, ob 17. uri
v parku pri cerkvi v Sodražici.

Doprski kip je izdelal eden največjih
trenutno živečih umetnikov:
kipar Mirsad Begić.

Odkritju obeležja bo sledil priložnostni
kulturni program z nagovorom.

Vljudno vabljeni!
Občina Sodražica

NAJAVA – JAVNI RAZPIS ZA OHRANJANJE IN SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA

Občina Sodražica obvešča, da bo na spletni strani www.sodrazica.si, ter na oglasni deski Občine Sodražica v septembru objavljen javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Sodražica v letu 2022.

RAZPIS POMOČ PRI PRVEM REŠEVANJU STANOVANJSKEGA VPRAŠANJA

Občina Sodražica je podaljšala rok za kandidiranje na javnem razpisu za dodelitev podpore mladim in mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja v Občini Sodražica, in sicer do porabe sredstev oz. **največ do 30. 9. 2022**. Preostala predvidena datuma odpiranja prispelih vlog sta: 30. 8. 2022 in 5. 10. 2022. Razpis najdete na <https://sodrazica.si/za-obcane/razpisi>.

Obnova balinišča Sodražica

Vinko Čampa

V Sodražici imamo več različnih športov, pri katerih se dosegajo dobri rezultati. Že več kot trideset let deluje tudi Balinarski klub Sodražica, ki nadaljuje tradicijo balinanja pri nas. Zato je Občina Sodražica v sodelovanju z Balinarskim klubom Sodražica in Radiem Univox pripravila projekt »Íma, najma, ìma« BALINANJE – ŠPORT, KI NAS KREPI IN POVEZUJE. Projekt, ki se v večini sofinancira iz evropskih sredstev (LAS), delno pa iz občinskega proračuna, promovira balinanje kot športno-rekreativno panogo, ki navdušuje vse več ljudi iz različnih generacij tako v profesionalnem kakor tudi rekreativnem smislu (seniorji, veterani, člani, mladinci in otroci). Projekt vključuje izobraževanje in izvajanje delavnic za mladino, starejše in ženske na območju

več občin z območja LAS PDD, promocijo balinanja na območju LAS (reportaža o balinanju v občinah Sodražica, Loški Potok, Velike Lašče, Ribnica in Kočevje), predstavitvene radijske oddaje na temo balinanja ter izdelavo kratkominutaznega filma za predstavitev in promocijo balinanja. Del projekta predstavljajo posodobitev balinišča (obnova strehe in senčil z energetske sanacije osvetlitve igrišča) ter postavitve samooskrbne sončne elektrarne. Z izvedbo teh del se bodo izboljšale možnosti za medgeneracijsko druženje in povezovanje ljudi ter izvedbe tekmovanj in spremljajočih prireditev, zmanjšala se bo poraba električne energije in omogočila samooskrba s to energijo.

Sredstva, ki so potrebna za izved-

bo projekta, so ocenjena na 112.704,62 evrov. Zaradi podražitev določenih materialov in energije pričakujemo na investicijskem delu manjšo podražitev oz. uskladitev stroškov z rastjo cen potrebnih materialov oz. storitev.

Vodovod Zamostec

Vinko Čampa

Naselje Zamostec ima v celoti nov vodovod. V začetku meseca julija so bila izvedena še zadnja dela, kot so prevezave iz starega vodovoda, navezave hišnih priključkov in priprava ter asfaltiranje ceste. Sedaj sledi priprava končnega obračuna del, odprava napak in prevzem vodovoda. Z izgradnjo vodovoda se zagotavlja varna vodooskrba in zmanjšanje vodnih izgub.

Oporni zid Slemenska cesta

Blaž Kovačič

Odločitev za investicijo je bila sprejeta, ko se je pokazalo, da je pod na videz varnim grmovjem zelo strma brežina, preko katere bi lahko zapeljal avto in padel na dosti nižje ležeče dvorišče. Ker rešitev z odbojno ograjo zaradi strme brežine ni bila možna, se je Občina odločila za izdelavo opornega zidu.

Ker brez popolne zapore tovrstnega posega ni možno izvesti in se oporni zid nahaja tik ob robu lokalne ceste Sodra-

žica–Sveti Gregor, je Občina Sodražica izdala dovoljenje za popolno zaporo vozišča od 20. 7. 2022 do 30. 8. 2022, ki je hkrati tudi pogodbeni rok izvajalca.

Obvoz mimo gradbišča za osebna vozila je čez Zamostec ali po gozdni cesti čez Bravčarjev vrt v Žimarice. Za pešce in kolesarje je zagotovljen prehod mimo gradbišča.

Vse uporabnike in stanovalce Slemenske ceste Občina Sodražica prosi za razumevanje in potrpežljivost.

Parkirišče in table na Gori

Blaž Kovačič

Projekt Parkirišča gora je izdelal Tadej Burger, s. p. Na parkirišču se nahaja 20 parkirnih mest za avtomobile in eno za avtobus. Zaradi lokacije na vodovarstvenem območju je opremljeno z lovilcem olj. Ob njem se bodo postavile miza in

klopi za obiskovalce. Parkirišče je izdelalo podjetje Komunalne gradnje d. o. o., ki ga je izdelalo v enem mesecu.

Parkirišče bo služilo tako obiskovalcem cerkve na Gori kot obiskovalcem načrtovanega športnega igrišča, ki se nahaja v neposredni bližini.

V sklopu projekta se bodo ob parkirišču in lokacijah, ki so povezane z dogodki v življenju Magdalene Gornik, v vaseh Petrinci in Janeži postavile informacijske table, na katerih bosta zemljevid območja Občine Sodražica in Gore ter opisi dogodkov na lokacijah.

Nov prikazovalnik hitrosti na Cesti na Pesek

Blaž Kovačič

Občina Sodražica je na pobudo Krajevnega odbora Sodražica in Sveta za preventivo Sodražica postavila nov prikazovalnik hitrosti na Cesti na Pesek.

Izmerjene so tudi že prve hitrosti, ki kažejo, da večji delež uporabnikov te ceste redno prekoračuje omejitev tudi za 30 km/h in več, zato bo na pobudo članov Krajevnega odbora s tega območja podan predlog na Policijsko postajo Ribnica in Medobčinski inšpektorat za izvedbo meritev, da se proti kršiteljem ustrezno ukrepa in zagotovi varnost stanovalcev in uporabnikov Ceste na Pesek.

Nova pridobitev – električna kolesa

Darja Vetrlih

Foto: Marko Burger

Obiskovalci otvoritve prenovljene fontane na trgu, ki je potekala 12. julija 2022, so imeli možnost ogledati si in tudi preizkusiti vožnjo z električnimi kolesi. Občina je električna kolesa kupila s pomočjo EU sredstev in Kmetijskega sklada za razvoj podeželja, v okviru projekta LAS »S kolesom od nature do kulture«. Kolesa so namenjena domačinom in obiskovalcem, predvsem za raziskovanje domačih krajev oz. krajev na območju LAS od Turjaka do Kolpe. Izposoja koles je bila do konca julija letos za naše občane brezplačna (ob plačilu kavcije), od 1. avgusta dalje pa se obračuna po veljavnem ceniku. Za rezervacijo in dodatne informacije se obrnite na Rokodelsko zadrugo In-situ, ki bo opravljala storitev izposoje, ali pokličite 041 369 704 in se dogovorite za želeni termin izposoje. Na voljo je 5 gorskih električnih koles, Haibike Hardline 6, velikosti M in L. V najem kolesa je vključena tudi varnostna čelada in torbica za telefon.

IZPOSOJA E-KOLES

RAZIŠČITE NAŠE KRAJE!

Izkoristite ugodno izposajo zanesljivih e-koles.
Za občane Občine Sodražica **že od 10 €/kolo.**
Predhodne izkušnje niso potrebne!

Za informacije in rezervacije pokličite:
041 369 704

Korak za korakom

Gregor Pirc, In situ

Ste v Sodražici opazili nova e-kolesa? Tako je, to je nova turistična ponudba, s katero s pomočjo Občine upravljamo v okviru Rokodelske zadruge Sodražica. Kolesa so namenjena turistično-rekreacijskemu raziskovanju naših krajev in so le eden od kamenčkov v mozaiku aktivnosti, ki jih bomo izvedli za razvoj turizma v naših krajih. Kolesa so bila v promocijskem obdobju zelo dobro sprejeta in tudi danes ostaja veliko zanimanje za njihovo koriščenje. Ob tem vabim tudi vas, da izkoristite ugodno ponudbo izposoje e-koles in še sami izkusite, kako enostavno lahko premagate okoliški hrib, se ustavite na zanimivi točki, uživate v čudovitem razgledu na naše kraje itd. Na potep se lahko podate sami, v dvojce ali s prijatelji, saj imamo na voljo kar 5 koles.

Čeprav smo bili vidno aktivni na podro-

čju turizma, pa smo očem skrito delali tudi na bistvu Zadruge in razvijali nove izdelke. Srečujemo se z uveljavljenimi okoliškimi oblikovalci, meljemo ideje in iščemo skupne točke za razvoj novih inovativnih izdelkov. Tako bomo z dodano vrednostjo obogatili prodajni program Zadruge. Večina izdelkov je še v idejnih fazah, a imamo tudi izdelek, na katerem oblikovalec in obrtnik že aktivno delata in bo prvi prototip viden v prihodnjem obdobju. Veselimo se, da bo po mnogih letih naša znana suha roba dobila novo podobo in se bodo na novo prepletli obrtniško znanje, tradicija in sodobno oblikovanje.

Prav tako pa se trudimo navezovati nove prodajne stike in iščemo priložnosti za predstavitev naše dejavnosti tudi širši publiki. Predstavili smo se na otvoritvi fontane na sodraškem trgu, za promocijo

bomo izkoristili tudi prihajajoči Ribniški sejem. Če vas pot zanese tja, nas le obiščite. Naš razstaveni prostor se bo nahajal na Rokodelskem festivalu pred Rokodelskim centrom Ribnica.

Te privlači les, imaš kakšen stroj in si pripravljen deliti svoje spretnosti z Zadrugo? Potem te vabimo, da nas kontaktiraš. Veseli bomo novih članov, dodatnih moči in svežih idej.

Kontakt

Tel.: 041 369 704 (Gregor)

E-pošta: info@in-situ.si

Splet: www.in-situ.si

Maša za domovino in proslava ob dnevu državnosti

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Dan državnosti smo v Sodražici obeležili v soboto, 18. junija, z mašo za domovino in proslavo. Mašo za domovino je v župnijski cerkvi sv. Marije Magdalene daroval domači župnik Franc Bizjak. Ob navzočnosti praporščakov obeh veteranskih združenj iz osamosvojitvene vojne in petih gasilskih društev je pri obeležju osamosvojitve v parku na trgu sledila še slovesnost, ki jo je povezovala Lana Košir. Program so z ubranim petjem obogatili pevci vokalne skupine Koral, z recitacijo pa učenka OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica Maria Cohanscaia.

Žal je moral zaradi bolezni svoj obisk odpovedati slavnostni govornik dr. Vladimir Prebilič, je pa njegov nagovor prebral župan mag. Blaž Milavec. Dr. Prebilič je zbrane želel posebej opozoriti na naš odnos do države Slovenije in do njenega »rojstnega dne«, kar je primerjal s pomenom rojstnega dne za vsakega od nas.

Ko država praznuje!

Govor dr. Vladimira Prebiliča ob dnevu državnosti

Dan državnosti je dan, ko je naša domovina postala tudi država. Dan, ko smo sanje številnih rodov naših prednikov udeležili in svojo usodo vzeli v svoje roke. Imeti svojo državo pomeni v celoti odločati o vsem, kar se nanaša na življenje, razvoj in prihodnost slovenskega naroda. Na ta dan je slovenski narod postal aktivni deležnik mednarodnih odnosov in s tem sooblikovalec evropskega, pa tudi svetovnega reda. Naš glas je prvič slišen: kako močno, pa je seveda odvisno od nas. Tako prelomen trenutek in začetek nikoli pred tem dosežene popolne državnosti je poseben dan. Gre za rojstni dan naše države in še kako umestno je vprašanje, kdo, kako in če sploh praznuje? Odgovor se ponuja kar sam – dan državnosti je predvsem dela prost dan in žal ne čas, ko bi se spomnili na vlogo in pomen praznika, razmislili o svoji državi in morda, če sem provokativen, svoj ponos na državo Slovenijo izkazali tudi tako, da bi izobesili zastavo. Kaj se je zgodilo, da komaj dobra tri desetletja kasneje tako pomembnega praznika ne znamo praznovati?

Predele ponudim nekaj odgovorov, si bom vzel malce svobode in bil bolj osebni, saj menim, da je praznovanje tako pomembnih dogodkov še kako osebna stvar. Si predstavljate, da bi pozabili na lastni rojstni dan, rojstni dan svojega otroka, pa svojih bližnjih? Težko, mar ne? Zakaj? Sam sem prepričan, da zato, ker je vsako rojstvo čudovit in čudežen dogodek. Čudovit zato, ker predstavlja začetek novega življenja in predstavlja vsaj tisti trenutek premoč nad minljivostjo, nad koncem, nad smrtjo. Za razliko od konca našega življenja, ko smo lahko tudi sami oziroma je to trenutek vsakega zase, je rojstvo trenutek, ko nikoli nismo sami. Vedno smo rojeni v še tako majhno skupnost. To dejstvo zagotavlja, da ima dih novega življenja poseben status med vrednotami našega človeštva, saj pomeni zagotovitev obstoja in nadaljevanje našega tuzemskega življenja. Vse, kar ustvarjamo in za kar si prizadevamo, dobi popolnoma drugačen smisel, ko veš, da bo nekdo, nekje, tudi v bodoče v kateremkoli pogledu tako ali drugače nadaljeval, nadgrajeval in spreminjal naše delo.

Čudežen pa zato, ker nas spremeni. Nas obogati in da poponoma nov smisel našemu življenju. Biti roditelj pomeni odgovornost, pomeni skrb, pomeni strah, pomeni pa tudi neskončno srečo in niz dogodkov, ki se jih ne da kupiti in ki bodo z nami ostali za vedno. Človek se dejansko spremeni, postane bolj razmišljujoč, preudaren, uravnotežen v trenutku, ko v svoje naročje sprejme svojega otroka. Povsem naravno postane pred svoja pričakovanja postaviti pričakovanja mladega življenja. Nič več nismo sami, nismo nekomu otrok, temveč imamo novo nalogo, ki ne preneha in ostane z nami do konca našega življenja.

Pravzato ima rojstvo vedno poseben čar in poseben status v naših življenjih, kar izkazujemo s praznovanji, voščili, dobrimi željami. Praviloma je to čas, ki ga želimo preživeti z najpomembnejšimi osebami našega življenja. Ta čas namenjamo pogovorom, obujanju spominov, kako je vse bilo drugače, največkrat pa zaključimo, da je bilo lepo, lepše, kot je danes, saj z nami ostajajo praviloma prijazni in prijetni trenutki. Ti nam pogrejejo srce in s toplino napolnijo našo dušo.

Kaj pa, ko praznuje naša Slovenija? Začnem lahko z dejstvom, da smo starši naše države pravzaprav vsi. Države brez državljan in državljanov ni. Seveda imajo poseben položaj tisti, ki so ji pri rojstvu pomagali – torej naši veteranke in veterani ter vsi ostali dobri in pogumni ljudje, katerim ni bilo pretežno pred interese sebe in bližnjih postaviti interese tedaj komaj rojene države. Vendar naše delo, ki ga definiramo z izrazom aktivno državljanstvo, ni zaključeno z rojstvom naše države. Si predstavljate, da bi otroku samo pomagali na svet in ga nato prepustili vzgoji ulice? In prav to s svojo neaktivnostjo delamo. Državo prepuščamo v vodenje in odločanje tistim, ki se sami izpostavijo, vsi mi pa, razen tega, da jim, pa še to se nam zdi prevelik zalogaj, namenimo svoj glas. In kot da to še ni dovolj, se nato sprašujemo, zakaj država v svojem razvoju ne doseže naših sorazmerno visokih pričakovanj. Vsekakor višjih, kot bi jih smeli imeti glede na našo vključenost, angažiranost in aktivnost. Nekako neodraslo se obnašamo v tem smislu, kakor hudo razvijen otrok, ki ne dobi svoje igrače, čeprav ni bil priden in si je v bistvu tudi ni zaslužil.

Vendar nam naša država Slovenija odpušča. Prijazno, z nasmehom prenaša vse, kar ji namenimo, čeprav je več tistega slabega kot tistega dobrega. Nastavlja

vedno drugo lice in upa, da bomo sprevideli, se spremenili in delovali drugače. Ko praznuje in na njenem praznovanju ni povabljenec, ker so ti preveč zasedeni z drugimi, bolj pomembnimi stvarmi, se ne huduje, ni razočarana in poskuša razumeti naše ravnanje. Ko namesto zastav, ki so bodisi rojstnodnevna torta bodisi svečke na njej, njeni dragi državljanke in državljanji popolnoma spregledajo to ali pa celo menijo, da je izobešanje zastave v poklon in spoštovanje naši Sloveniji nevredno dejanje, strmi v prazna pročelja hiš in tudi to prenese stoično. Morda je Slovenija nepopoljšljiva optimistka in verjame v vse nas ter s tem izkazuje svojo brezpogojno ljubezen.

Zato, ampak res zato bi se morali spremeniti! Prepričan sem, da se vsi strinjamo o nujnosti našega drugačnega ravnanja. Rojstni dan države Slovenije mora biti dan, ko bi razmišljanju o naši državi morali nameniti več časa, se o tem in podobnem pogovoriti tudi v svojih družinah in predvsem najti poti za naše drugačno ravnanje. Rojstni dan države praznujemo, ker smo mi tako želeli, ker smo se za kaj takega borili in z rojstvom prihaja, tako kot sem že izpostavil, odgovornost. Državo je potrebno tako kot otroka graditi in vzgajati, se zanjo potruditi in žrtvovati. Zanj nič ne sme in ne more biti preveč!

Si predstavljate, kakšno državo bi imeli v primeru naše politične odgovornosti pa vestnega ravnanja na vseh področjih in trmastega iskanja tistih vsebin, ki nas povezujejo in ne razdvajajo? Nekoč in nekdanj je nekdo rekel, da bo Slovenija druga Švica. Sam sem mnenja, da je lahko naša država še veliko več kot to! Je lahko naš dom v pravem pomenu besede, kjer bomo vsi udeleženi naše želje in kreativnost, kjer bo vladal zdrav razum in bo prijateljstvo način življenja. Dom namreč predstavlja in simbolizira varnost, zavetje in toplino. Kraj, kjer smo ljubljani in ljubimo, kjer smo sprejeti in sprejemamo, kjer se rodimo in ležemo k zadnjemu počitku. Dom nikoli ni popoln, je pa naš, je edini, je skupen našemu narodu in je na koncu vse, kar imamo.

Zakaj moramo tako razmišljati? Ker mora Slovenija biti dom našim zanamcem, torej tistim, ki prihajajo za nami. Nikakor si ne smemo dopustiti ravnanja, zaradi katerega nas bo sram, ko nas bodo naši mladi vprašali: zakaj pa ste tako brezvestno ravnali in nam s svojim ravnanjem vzeli prihodnost? Ampak to bo Slovenija, ko bomo mi to želeli. Prepričan sem, da zmoremo, če le hočemo.

Čestitke tebi ob rojstnem dnevu, draga Slovenija, z željo po bolj aktivnih in odgovornih državljankeh in državljanjih!

Magdalenin večer z nonetom Vitra

Ludvik Mihelič

Foto: Marko Burger

V nedeljo, 17. julija, je Občina Sodražica v sodelovanju z Župnijo Sodražica povabila v goste priznana žensko vokalno skupino – nonet Vitra iz Ribnice. Koncert je bil tretji v vrsti t. i. Magdaleninih večerov v tednu pred godom fame zavetnice sv. Magdalene v župnijski cerkvi v Sodražici.

Nonet Vitra izjemno uspešno deluje že od leta 1974 in sodi med ženske pevske zasedbe z najdaljšim stažem v Sloveniji. Čez dve leti pričakujemo njihov zlati jubilej. Dve pevki pojeta v nonetu od začetka, v nespremenjeni zasedbi pa delujejo že 22 let. Nonet Vitra vseskozi vodi prof. Bernarda Kogovšek.

Nonet Vitra je v Sodražici pripravil bogat glasbeni spored, primeren za bogoslužni prostor. V prvem delu koncerta smo prisluhnili sakralnim pesmim, začeni s pesmijo posvečeno sv. Trojici. Sledili sta dve Marijini pesmi. Zanimivo je bilo slišati skladbo Farna zavetnica izpod peresa skladatelja dr. Kimovca v priredbi Bernarde Kogovšek, ki so se jo pevke naučile posebej za ta koncert.

V nadaljevanju so se pevke sprehodile po slovenskih pokrajinah, kar je pomenilo glasbeni poklon naši domovini s priredbami ljudskih in umetnih pesmi. Od Trsta je pesem valovila preko goriskega Krasa do Beneške Slovenije, kjer nas je po ušesih pobožala znana skladba Oj, Božime. Sledilo je potovanje od Bele krajine, Prekmurja do Koroške in Avsenikovih skladb Slovenija, od kod lepote tvoje in Moj rodni kraj. Pesmi so se prepletale z izbranim veznim besedilom, ki ga je prispevala prof. Bernarda Kogovšek,

posredovala pa Marinka Vesel. Če si sposodimo le nekaj besed Marka Rijavca: »Ljuba Slovenija, kako si lepa! Ko si se rodila, so bili hudi časi. Morala si se boriti za življenje, morala si vztrajati. Zato si lepa. In ti veš: tvoj oče je jezik, tvoja mati je vera. To si, iz njiju si zrasla. Taka ostani. V tem je tvoja lepota, v tem je tvoje veličina. Ne v bogastvu, ne v širih prostranstvih, ne v lovorikah. Velika si in boš v svoji lepoti.«

Pevke so poslušalce navdušile z izjemno tenkočutnim petjem, čistimi akordi, zlitostjo glasov, fraziranjem in izdelano interpretacijo. Vsaka skladba je glasbeno po svoje zažarela. Zadovoljni poslušalci smo glasbene gostje pospremili z dolgim aplavzom, zato so nas nagradile z dodatkom – Kje so tiste stezice. Po koncertu smo se zadržali v parku pred cerkvijo v sproščenem pogovoru in ob prigrizku. Poslovlili smo se z željo, da bomo lahko še kdaj prisluhnili ubranemu petju noneta Vitra.

Krošnjarček gre z doma

Darja Vetrlih

Foto: Marko Burger

V torek, 12. julija, je v središču Sodražice potekal sklepni del projekta Sprehod skozi naše trge. V okviru projekta je bil lani prenovljen Kostanjev park, kamor je bil skupaj z zgodbo preseljen tudi kip Pso-glavca. Letos je novo podobo, s kipom fantiča s harmoniko in sitom ob nogi, dobila tudi fontana na trgu. Avtorica skulpture je akademska kiparka Katja Majer, ki živi in ustvarja v Mariboru. V precej čustveni predstavitvi, saj njene korenine segajo tudi v ribniško dolino, je povedala, da gre za spomenik vsestransko dejavnemu in bistremu prebivalcu sodraške doline. V kipu je ponazorjena radoživa narava naših prebivalcev, pa tudi marljivost in iznajdljivost. Skupaj z županom mag. Blažem Milavcem ter mladima krošnjarjema Luko in Stašem so tako otvorili prenovljeno fontano. Dogodek sta glasbeno obogatili članici Kluba harmonikarjev Urška, Neja in Lenča Debeljak.

Delavnice navdiha

D.V.

Foto: Marko Burger

Več kot 60 osnovnih šol in njihovih podružnic z območja regije je v juniju prejelo drugi nevladniški katalog vsebin za osnovne šole Delavnice navdiha 2022/23. Enajstim lanskim delavnicam je Regijski NVO center – stičišče nevladnih organizacij JV Slovenije letos dodal še 17 novih, med njimi tudi delavnico ORGLEkids Slovenije – sestavi in zaigraj na orgle!, ki jo organizira in vodi Društvo prijateljev glasbe Sodražica. Delavnice so namenjene dopolnitvi in nadgradnji pouka z znanjem in veščinami lokalnih društev in zasebnih zavodov. Naša delavnica pa je pristala tudi na naslovnici kataloga.

Krošnjarček in njegov pomen

Katja Majer, akad. kip.

Krošnjarček – deček v starosti 5-6 let s harmoniko in rešetom je skulptura, posvečena Sodražici, njenim ljudem, dolini in vsemu bogastvu, ki se skriva tukaj. Krošnjarček simbolizira vsakega izmed nas, predvsem pa ljudi, ki so živeli tukaj, ki prav zdaj živijo tukaj in ki še bodo živeli na tem območju.

Deček ima ob sebi rešeto, ki ga je pletel in pravkar odložil. To rešeto, ki je namenjeno ločevanju zrna od plevi, govori o ločevanju dobrega od zlega. Še toliko bolj pa je rešeto simbol povezanosti, prepletenosti, predvsem pa sodelovanja. Zato je to spomenik – skulptura, ki nas spodbuja k dobremu in nas opogumlja, da se povežemo v srčnem sodelovanju in povezovanju.

Deček je prijel za harmoniko in zaigral. Tako mlad je, pa že tako odlično igra! To njegovo igranje na harmoniko pri teh rosnih letih simbolizira talente. S tem spomenik govori o nešteti izrednih talentih, ki so zrasli iz te doline, in jih časti. To ni spomenik, posvečen le izjemnim glasbenikom, ki so se rodili tukaj, posvečen je tudi vsem drugim: literarnim, gledališkim in likovnim ustvarjalcem, pravnikom, profesorjem, cerkvenim dostojanstvenikom, politikom, zdravnikom in zdravstvenim delavcem, inženirjem in mnogim drugim, ki so zrasli iz tega prostora. To je spomenik v čast vsakomur, ki se je rodil tukaj in kaj dobrega prispeval domovini in svetu.

A za vsakim znanim, velikim obrazom stoji na desetine majhnih, neopaženih. Tudi mali ljudje nemalokrat ustvarjajo izjemne zgodbe, živijo iz požrtvovalnosti, srčnosti, skrbnosti in veliko prispevajo skupnosti. Zato je to tudi spomenik za vse njih. Ta deček je eden izmed njih. Z njimi se simbolno povezuje preko tradicionalnih elementov skulpture (rešeto, harmonika, kronološko nekoliko odmaknjen izgled – pričeska, obleka). Predpasnik, ki ga ima na sebi deček, je simbol delavnosti in predanosti, ki sta odlika ljudi iz teh krajev. To je spomenik za male in velike, vidne in nevidne, v čast vsakega izmed nas.

Srečna in hvaležna sem, da sem lahko ustvarila to skulpturo, ta spomenik, še posebej zato, ker mi je ta naloga podarila božajoč občutek povezanosti s svojimi predniki po očetovi strani, ki so doma iz okolice Sodražice. Hvaležna sem svojemu navdušenemu modelu, nečaku Filipu, ki je s svojo energijo in kančkom avtentične krvi prispeval k realizaciji skulpture.

Upam, da vam bo ta skulptura prinesla toliko veselja in topline, kot je je njen ustvarjalni proces meni.

Za nami so odlični Psoglavski dnevi 2022

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Po dveh predolgih letih premora zaradi epidemije je bil zadnji vikend v juniju (24. do 26. 6.) zopet čas za Psoglavske dni. Zagotovo je to bil najbolj pester vikend letošnjega leta in prav veseli smo, da smo lahko pripravili 14. Psoglavske dneve oz. 16. Tržni dan.

Petkova Psoglavska noč je postregla predvsem oboževalcem pop in rock glasbe, saj smo poleg treh odličnih domačih bendov (Zakon, K-Rocks in Duble Truble) gostili legendarno zasedbo Big Foot Mama, ki so se po več kot 30 letih delovanja, osmih studijskih albumih in razprodanih največjih koncertnih prizoriščih v Sloveniji podali na veliko vseslovensko turnejo, na kateri je pomemben mejnik tudi Sodražica. Zasedba Duble Truble, ki je ravno tako na sceni tri desetletja, se je publiki predstavila z energičnim poslovnim nastopom.

Dan športa v soboto je zaznamovalo igrivo in športno vzdušje in veliko zanimanje ljudi, saj so na športnih igriščih ob osnovni šoli pod okriljem KMN Sodražica in ŠD Sodražica potekali turnir v malem nogometu za veterane in člane, turnir v odbojki na mivki, turnir v košarki 3 : 3 in turnir v namiznem tenisu.

Večer na trgu so oblikovali vedno odlični sodražski tamburaši, ki so postregli tudi z nekaj novimi priredbami, ter člani Mladinskega kluba Sodražica, ki so poskrbeli za hudomušno popestritev večera z igro »Čas, da zapiha nov veter«. Igralci so se

v njej na hudomušen način ozrli po preteklih dogodkih, hkrati pa so se na šaljiv način dotaknili še aktualnih težav, ki mučijo povprečnega občana.

Krona prireditve je bil tudi tokrat nedeljski Tržni dan, ki je na sejemske prizorišču ponudil pestro izbiro prikazov in robe izdelovalcev rokodelcev in domače ter umetnostne obrti in številnih drugih ponudnikov. Sejem so obogatile tudi zanimive delavnice za otroke, ki so potekale v sodelovanju z ribniškimi Rokodelskim centrom, sodraško šolo in Branetom Koširjem (Orglekids), ter program za otroke in mladino, ki ga je pripravil MKS. Predvsem pa ga je obogatil bogat prireditveni program.

Uradno odprtje je po predstavitveni povorki in županovem pozdravu počastil slavnostni govornik Miran Mihelič, generalni direktor Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki je pohvalil organizacijo prireditve in skrb za ohranjanje dediščine in izročila, kar predstavlja tudi priložnost za razvoj. Odprtju je sledil bogat kulturni program, kjer so med drugim nastopili Ženski komorni zbor Anamanka, šaljivi upokojenki Olga in Milka, sodraške mažoretke, harmonikaši iz Kluba harmonikarjev Urška, Folklorna skupina Grmada in Ribniški pihalni orkester. Po uradnem delu so navzoče zabavali Kranjci, popoldne pa prenovljeni Ansambel Roka Žlindre.

Na prireditvi je bilo poskrbljeno tudi za odlično kulinariko, obiskovalci so med drugim lahko pokusili domače dobrote: trojko, vampe ter krompirjeve in druge najrazličnejše štruklje in peciva, ki so ga pripravile Sedržanke.

Vrnitev tridnevne prireditve v Sodražici je uspela, zaznamovali pa so jo izjemen obisk in pester ter bogat kulturni, etnološki, rokodelski, športni in tudi zabavni program, česar ne bi zmogli brez odlične organizacije vodstva Turističnega društva Sodražica, sodelovanja različnih društev (PGD Sodražica, PGD Vinice-Zapotok, PGD Gora, PGD Žimarice ...) in pomoči več kot stotih prostovoljcev.

Iskrena hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri prireditvi: vsem posameznikom, društvom, ki s(m)o poskrbeli, da so bile stvari organizirane do potankosti; vsem nastopajočim, ki so poskrbeli za pester program, in sponzorjem, brez katerih bi prireditev zagotovo izpeljali težje.

Hvala pa tudi tebi, dragi obiskovalec, da si obiskal prireditev ... in se vidimo na Psoglavskih dnevih 2023!

Šedržanke v novi preobleki Veterani na štelngi

Jelka Pakiž in Petra Marn

Foto: Marko Burger

Po dveh letih premora zaradi epidemije se je Občina Sodražica v sodelovanju s Turističnim društvom odločila, da ponovno organizira Psoglavske dneve. V ta namen smo bile tudi članice sekcije Šedržank naprošene za pomoč pri izvedbi te prireditve. Vse dosedanje pa tudi ostale članice TD so bile pisno vabljeni na prvi sestanek, kjer bi se dogovorile o naših aktivnostih na tem dogodku. Na žalost se je od 61 vabljenih odzvalo le 13 članic. Koronačas je postavil ogledalo našim vrednotam, kaj nam je zares pomembno v življenju: ali naši osebni interesi in slava ali zavest, da nekaj dobrega naredimo za domači kraj brez hvale in priznanj. Z dobro voljo in optimizmom smo prišle na prvi sestanek, katerega se udeležil tudi predsednik TD, g. Jože Levstek. Izrazil nam je toplo dobrodošlico in se v svojem nagovoru opravičil za morebitna nesoglasja v medsebojnem sodelovanju brez kakršnihkoli slabih namenov. Poudaril je, da vsi člani TD delamo prostovoljno za isti cilj, za prepoznavnost našega kraja, za občane in vse obiskovalce, ki si pridejo pogledat lepote in znamenitosti naše dežele. V tem je največji čar in zadovoljstvo našega delovanja. Predsednik TD se je zahvalil prisotnim članicam, ki smo še vedno pripravljene pomagati pri prireditvah, zato nam je obljubil vso podporo in pomoč tudi v bodoče.

Članice smo se skupno odločile za novo »uniformo«, ki jo bomo nosile na prireditvah, Ylenia Zobec Mihelič pa je izoblikovala simbol, ki nas predstavlja. Ob razmišljanju o ženskosti, o sodraških simbolih in vrednotah je v naš simbol vpletla:

- »rajto« kot prepoznavni občinski simbol, ki krasi tudi uradni grb Občine Sodražica.
- leseno žlico, ki predstavlja kulinarčne dejavnosti, ki jih Šedržanke s ponosom opravljamo in s tem predstavljamo lo-

kalno kulinarčno dediščino; žlica pa je tudi suhorobarski izdelek, ki predstavlja lokalno suhorobarsko tradicijo.

- listič kranjskega jegliča, slovenskega endemita, ki raste v občini Sodražica in predstavlja nežnost, ženskost in trdne domače korenine. S svojo srčasto obliko lahko predstavlja tudi ljubezen do kulinarike: »KUHAMO Z LJUBEZNIJO!«

Šedržanke smo organizirale delavnico izdelave krompirjevih štrukljev, spekle razna peciva, skuhale trojko in vse to ponudile obiskovalcem na letošnjem Tržnem dnevu. Z veseljem, nasmejane in dobre volje smo usklajeno opravljale svoje delo, kuhale, stregle in se pomenkovale z obiskovalci sejma. Ob koncu dneva smo utrujenih nog, vendar z zadovoljstvom v srcu sedle k skupnemu obedu in že načrtovali nove aktivnosti. Preživele smo res čudovit dan.

Hvala vsem, ki ste nas obiskali na bogato obloženi stojnici, na kateri smo vam poleg tradicionalnih šedrških krompirjevih štrukljev postregle še skutne, skutno-rozinove, pehtranove, mesne in štruklje z ocvirkovim nadevom ter najrazličnejše pecivo. Metraže štrukljev res ne vemo, vemo pa, da smo imele kar 6 vrst štrukljev z različnimi nadevi.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali (še posebej našim »turistom«, ki so ustregli prav vsaki naši želji in zahtevi ter Franciju Lesarju), in vsem, ki so nas vzpodbujali, da smo se ponovno zbrale.

Naj ob tej priliki povabimo dekleta in žene, ki bi rade naredile nekaj zase in za druge, da se nam pridružite. Skupaj se bomo učile kuhanja novih jedi, pripravile bomo različne delavnice ustvarjanja unikatnih izdelkov, organizirale bomo izlet in se družile ob različnih dogodkih.

Še enkrat iskrena zahvala vsem sodelujočim, novim članicam pa: dobrodošle!

Milka Gornik

Foto: Zmaga Mohorič

Tudi 16. Tržni dan je bil poln dogajanj in doživetij. Srečamo se z znanci in prijatelji, ki jih mogoče že dalj časa nismo videli. Občutek je, da so ljudje veseli, sproščeni in odmaknjeni od vsakdana.

Društvo upokojencev na Tržnem dnevu sodeluje že štirinajst let in tudi petnajsto ni minilo brez »penzionistov«. Letos smo v povorki prikazali ŠTELNGO. To je bil dogodek, ko so se mladi fantje odpravili na vojni odsek, kjer so po pregledu dobili potrditev, v kateri oddelek vojske so bili dodeljeni.

Vsako leto smo v povorki prikazali drugačno delo ali običaj, ki se je nekoč opravljal na podeželju. Prav tako smo pripravljali zanimive razstave, ki so bile v vsako leto prikazane na določeno temo. Prebrskali smo marsikatero podstrešje v Loškem Potoku, na Blokah, v Slemenih, pa tudi malo dlje. Na koncu smo bili vedno veseli in ponosni, posebno, če smo bili deležni kakšne pohvale. Glavni »krivec« za vse teme in ideje, ki so vedno dobro obrodile, je bila Olga Bregar. V njej se še vedno porajajo dogodki iz njene mladosti. Radi smo prisluhnili njenim idejam in z veseljem pripomogli, da je bilo vse prikazano čim bolj originalno. Velikokrat nam je na pomoč priskočil Janez Oražem. Na razstavah smo izpostavili tudi znane Sodražane, za kar se je trudila Cvetka Vesel.

Na koncu se prav lepo zahvaljujem Lojzetu Strletu, ki nam je z navdušenjem in dobro voljo posodil in opremil voz. Prav tako se zahvaljujem Viktorju Drobniču ml. za prevoz. Oba sta poskrbela, da so se naši fantje dostojno in ponosno peljali na štelngo. Bil je enkratno in nepozabno.

Dan športa

Tadej Levstek, vodja tekmovanja
Foto: Miha Vetrih

V soboto, 25. 6. 2022, smo v okviru Pso-glavskih dni izpeljali dan športa. Lepa sončna sobota je bila res tudi zelo športno obarvana. Dan športa je bil zaupan sodra-škimi nogometnim veteranom, ki smo se ga lotili z veliko vnemo.

Organizirali smo turnir na mivki. Turnir je bil pod vodstvom Mateje Vesel lepo izpe-ljan. Udeležilo se ga je šest ekip. V športni dvorani se je odvijal namizni tenis. Udele-žilo se ga je šest igralcev. Turnir je organi-zacijsko in tekmovalno vodil Mitja Gašpe-rič. V športni dvorani je potekal tudi turnir

v košarki 3 : 3. Udeležilo se ga je šest ekip. Za organizacijo in izpeljavo je uspešno pos-krbel Tomaž Štajnprlik. Na asfaltnem turnir-ju je potekal turnir v malem nogometu za veterane in člane. Imeli smo tri veteranske ekipe in pet članskih. Turnir je potekal pod vodstvom Vlada Vetriha in Tadeja Levstka.

Menim, da je bil dan športa zelo dobro zastavljen, saj se ga je udeležilo kar lepo število tekmovalcev. Skozi cel dan pa so se pojavljali tudi gledalci, ki so si ogledali tekmovanja tako na zunanjih igriščih kot tudi v športni dvorani. Poskrbljeno je bilo tudi za druženje izven igrišč, ko so se lahko športniki pomerili v igranju ročnega nogo-meta in namiznega tenisa.

Tekmovanja smo končali brez večjih te-žav ter brez poškodb, kar je najvažneje.

Sprejem odličnjakov

Petra Marn
Foto: Marko Burger

V sredo, 15. junija 2022, je župan Ob-čine Sodražica mag. Blaž Milavec sprejel odličnjake letošnje generacije devetošol-cev. Med letošnjimi 22 devetarji je bila kar polovica odličnjakov. V tem letu je Osnovno šolo dr. Ivana Prijatelja Sodra-žica obiskovalo 283 učencev, uspešno pa je zaključilo razred 278 učencev.

Sprejema so se udeležili skupaj z raz-redničarko Simono Štupica in ravnate-ljico Majdo Kovačič Cimperman učenci Tilen Adamič, Lana Arko, Maja Debeljak, Hanna Kordiš, Zina Lovšin, Lana Oblak, Matej Osojnik, Nik Petrič, Jerca Piršič, Tja-ša Šijanec, Zala Zabukovec in Laura Zajc.

Ravnateljica in razredničarka sta po-vedali, da sta zelo ponosni na generaci-jo, ki zapušča osnovnošolske klopi, saj so bili pridni, s številnimi talenti in zelo spoštljivi.

Župan je učencem čestital za odlične rezultate, jim zaželel uspešno nadaljnje šolanje ter da bi se v prihodnosti ukvar-jali s tistimi stvarmi, ki jih veselijo in si

jih želijo početi. Ob tej priložnosti jim je podaril tudi knjižno darilo.

Štirje letošnji odličnjaki bodo šolanje nadaljevali na Gimnaziji Kočevje, dva na Gimnaziji Poljane in eden na Gimnaziji Želimlje, Srednji šoli za farmacijo in zdra-vstvo, Zdravstveni, Medijski in Vegovi šoli ter na strojni šoli v Kočevju.

»Glasbena in suhorobarska podoba Sodražice«

Petra Marn
Foto: D.V.

V parku na sodraškem trgu je do konca septembra na ogled postavljena razstava izbranih fotografij na šestih panojih, ki prikazujejo »Glasbeno in suhorobarsko podobo Sodražice«. Na razstavi, ki jo je zasnovala in oblikovala Ylenia Zobec Mihelič, si lahko ogledate zgodovinske osebnosti sodraške glasbe, fotografsko gradivo Ansambla Franca Miheliča, An-sambla Roka Žlindre in Tamburaškega orkestra Sodražica, pevske zборе in vo-kalne skupine, glasbo ob slovesnostih in

ob druženju, klube in godbe, pop in rock skupine, ki so imele oz. imajo sedež v naš občini, ljudsko glasbo in orgelsko krajino ter nove glasbene oblike.

Suhorobarska podoba prikazuje indu-strijske obrate, ki so delovali nekoč, ter učenje pletarstva, rezbarstvo družine Ko-šir, izdelovalce suhe robe danes ter delo-vanje Rokodelske zadruga In-Situ.

Ob ustvarjanju glasbe in suhe robe je nastalo ogromno utrinkov, zato lepo po-vabljeni na ogled razstave.

Goreči julij

Jože Tanko, poslanec

Z julijem se začenja dopustniški čas. Šole se zaprejo, uradi in gospodarstvo nekoliko upočasnijo običajni delovni ritem, ljudje si vzamejo čas zase in za svoje najbližje. Pravimo, da si napolnimo baterije za naprej, za drugo polovico leta.

Vsem želim, da dopust preživite prijetno in v zadovoljstvu.

A letošnji julij je nekoliko drugačen, kot so bili dosedanji. Mnogo bolj je podoben julijem v Grčiji, Španiji in drugod po Evropi, kjer je to običajno tudi čas, ki ga zaznamujejo obsežni požari. Ob grozečih posnetkih smo najbrž mislili, da se kaj takega pri nas skoraj ne more zgoditi.

A se je. Ta julij so zaznamovali obsežni in uničujoči požari na Krasu. Pogled na požgano kraško pokrajino je zelo žalosten, saj so uničene obsežne gozdne in kmetijske površine, pa tudi več objektov. Mnogi so morali začasno zapustiti domove, da niso bila ogrožena njihova življenja.

V takih primerih je potrebno sodelovanje mnogih, od zdravstva, policije itd., a spet se je pokazalo, da največ lahko v tako obsežnih naravnih katastrofah storijo usposobljeni prostovoljni gasilci. Hvala bogu, imamo jih veliko in vedno so pripravljene priskočiti na pomoč. Kolone gasilskih vozil iz vse države so se v tistih dneh organizirano, načrtno premikale proti po-

žariščem. Tudi iz ribniškega okraja. Vsi slovenski gasilci so se ponovno izkazali, solidarno priskočili na pomoč in omejili požarišča. Kljub njihovem trudu bo škoda zelo velika.

Kljub dobri opremljenosti gasilcev se je ponovno pokazalo, da je ta pomanjkljiva, saj ne moremo zagotoviti ustrezne oziroma zadostne zračne podpore in zaščite za našo raznoliko pokrajino. Sploh pa v primerih, ko je na območjih še veliko ostankov neeksploziranih bojnih sredstev iz preteklih vojn in drugačna intervencija kot z letali in helikopterji sploh ni mogoča, marsikje pa tudi dostop s klasično gasilsko opremo skorajda ni mogoč. Zato gre velika zahvala tudi sosednjim državam, ki so nam priskočile na pomoč s helikopterji in letali.

Ko se je lani odločalo o nabavi letala Spartan, ki je namenjeno gašenju, so temu odločno nasprotovali v strankah nekdanje opozicije – v SD, LMŠ, SAB in Levici. Tudi na tem primeru se vidi, kaj vse so bili sposobni storiti in žrtvovati, da bi zrušili prejšnjo vlado. Vidni predstavniki teh strank so sedaj ministri, Marjan Šarec je celo minister za obrambo, pod resor katerega sodita civilna zaščita in gasilci. Ta gospod je bil dnevno na požariščih in je komentiral dogajanje.

Zanimivo je, da se je Golobova vlada, najbrž na predlog ministrice za notranje zadeve Tatjane Bobnar, odločila, da na teren pošlje celo policijski vodni top, kar pa se je pokazalo za precej neprimerno potezo.

Ob vsej požrtvovalnosti pa je bilo opaziti, da je šepala oskrba gasilskih enot, saj se je naprošalo za pomoč pri dobavi napitkov in drugih živil. Resda so lahko veliko pomagali ljudje na prizadetih območjih oziroma da se je po državi zbiralo material in donacije za gasilce na intervencijah, a to ni sistemski pristop. Še posebej, ker smo bili zadnje tedne priča, kako je Golobova vlada dodatno razdelila visoke zneske celo »evropskega« denarja institucijam civilne družbe, ki so se v času Janševe vlade izkazale s protestniškim delovanjem. Golobova vlada je odločila, da naj bi gasilec, ki je sodeloval v akciji na Krasu, dobil ca. 8 € nagrade za uro sodelovanja na intervenciji, skupno naj bi vsi gasilci dobili okrog 2 mio €. Nekemu Mukiju iz Centra nevladnih organizacij pa so na hitro dodelili 500.000 €. Ni čudno, da se je odzval Ivo Boscarol, bivši lastnik Pipistrela, ki je nedavno izjavil, da bo gasilec doniral toliko kot vlada. Skratka, vidi se, kam so postavljene prioritete te vlade. Niso pomembni ljudje, še najmanj tisti s podeželja, ampak izbrane ciljne, levičarske skupine in združenja, ki se z obilno podporo medijev javnosti »prodajajo« pod raznimi zvanečimi imeni in služijo s črpanjem javnega denarja, ničesar pa ne prispevajo k dobremu in blaginji ljudi.

V tem mandatu so se politične vrednote spet premaknile od dela k nedelu in na površje za krinko ponovno prihajajo zveneče socialistične parole. Temu boste lahko priča naslednje mesece.

Evropski parlament ob inflaciji potrdil finančno pomoč za zeleni prehod

Ljudmila Novak, poslanka Evropskega parlamenta

Vse od začetka ruske agresije na Ukrajino se Evropa in svet soočata z velikimi cenovnimi šoki, ki povzročajo nelagodje med ljudmi. Energenti, hrana in kmetijski proizvodi se močno dražijo, cene navzgor pa potiska tudi pomanjkanje materiala in delavcev.

Poletje se je sicer šele dobro začelo, a v ozadju se že preračunavajo možni scenariji za jesen, ko naj bi po nas udarila

Putinova odločitev o prekinitvi dobave plina v Evropo. V tem primeru lahko pričakujemo še višje cene energentov, ki ob že današnjih visokih stroških za podjetja lahko povzročijo kritične razmere v gospodarstvu.

V Evropskem parlamentu smo v ta namen še pred začetkom poletja podprli ustanovitev novega sklada za pomoč ranljivim pri soočanju s povečanimi stroški energetskega prehoda, ki bo v pomoč še posebej v obdobju visoke inflacije. Na plenarnem zasedanju smo tako sprejeli stališče do predloga Evropske komisije

o ustanovitvi sklada za socialno podnebje (SCF).

Sprejeto besedilo, ki predstavlja pogajalski mandat Evropskega parlamenta z državami članicami, poudarja, da bo sklad koristil gospodinjstvom, mikropodjetjem in uporabnikom prevoza, ki so ranljivi in jih še posebej v luči visoke inflacije lahko dodatno prizadene vpliv prehoda na podnebno nevtralnost.

Sklad bo dopolnjeval finančna sredstva držav članic v dveh smereh, in sicer z začasnimi ukrepi ter dolgotrajnimi strukturnimi naložbami. Pri začasnih ukre-

pih gre za neposredno dohodkovno podporo, kot je znižanje davkov in pristojbin za energijo, medtem ko gre pri strukturnih naložbah za prenove stavb z obnovljivo energijo in prehod z zasebnega na javni zeleni prevoz.

V Evropskem parlamentu smo zato v okviru omenjenega sklada za obdobje do leta 2027 potrdili 16,39 milijarde

evrov sredstev, z možnostjo, da do leta 2032 ta znesek doseže skupno 72 milijard evrov glede na naslednja pogajanja o proračunu EU in prihodnje vključitev zasebnih zgradb in cestnega prometa v sistem EU za trgovanje z emisijami (ETS).

V Bruslju smo se ob tem zavzeli tudi za to, da se je treba v EU posebej

posvetiti izzivom v gorskih regijah, med katere spada tudi Slovenija, in na manj razvitih ter oddaljenih območjih. Pozvali pa smo tudi, naj se državam, ki ne spoštujejo načela pravne države, prepreči dostop do sklada SCF. Želimo namreč, da je sklad ustvarjen za zeleno prihodnost vseh prebivalcev EU in ne samo za elite, ki ne spoštujejo temeljnih vrednot EU.

Predstavitve monografije Sodraških 800 v Knjižnici Dobropolje

Majda Kovačič Cimperman

Foto: Marko Burger

Monografija Sodraških 800 je bogato knjižno delo, ki je izšlo v letu 2020 ob častitljivem jubileju 800-letnici prve omenbe Sodražice. V osemsto letih se zgodijo veliki in mali dogodki in puščajo sledi ter odstirajo pogled v preteklost in prihodnost skozi deset poglavij.

Visok jubilej, osemstoletnica prve omenbe Sodražice, nas navdaja s ponosom in radostjo in prav je, da delček naše zgodovine in utrinkov ponese tudi v sosednje občine.

Tako smo imeli čast in priložnost, da smo v sredo, 1. junija, predstavili naše bogate knjižno delo tudi v Knjižnici Dobropolje, ki deluje pod okriljem Mestne knjižnice Grosuplje.

Knjigo so predstavili urednik monografije mag. Ludvik Mihelič ter avtorja člankov, gospod Andrej Pogorelc ter Polona Rigler Grm. Tokratno vodenje pogovora med avtorji člankov pa sem prevzela sama na povabilo urednika, da sem povezala niti med svojim rojstni krajem in meni tako ljubo Sodražico.

Pogovor in predstavitve sta potekala v čudovitem ambientu knjižnice in ob nastopih učencev Glasbene šole Grosuplje,

enote Dobropolje, ki so popestrili kulturni večer. V uvodu je ljudsko Slišala sem ptičko pet zaigral kitarški trio Vid Peter Pugelj, Erik Ahačevčič in Gabrijel Turk pod mentorstvom prof. Barbare Škrjanc.

Uvodni pozdrav vsem zbranim sta namenila župan Občine Dobropolje Igor Ahačevčič in podžupan Sodražice Andrej Pogorelc. Predstavitve so se udeležili tudi direktorica Knjižnice Grosuplje Urška Emeršič, nekdanja direktorica Roža Kek, vodja knjižnice Dobropolje Jasmina Mersel Šušteršič, ravnatelj OŠ Dobropolje Ivan Grandovec, župnik Franc Škulj, predstavnica Turističnega društva Marija Žnidaršič, občani Dobropolja ter drugi vabljeni gostje.

V uvodnem delu predstavitve je urednik Ludvik Mihelič orisal uredniško delo od prve ideje do številnih srečanj in trenutka, ko je knjigo držal v rokah. Podžupan Andrej Pogorelc pa je opisal nastajanje Občine Sodražica ter njen razcvet skozi čas do današnjih dni tako na gospodarskem kot družbenem področju.

V nadaljevanju večera je za čudovito glasbeno točko poskrbela flavtistka Petra Mihelič s skladbo H. C. Worka: Kraljevska

pod mentorstvom prof. Helene Potočnik.

V drugem delu večera je sledila predstavitve pomembnih Sodražanov, od Ivana Prijatelja, Franca Goršeta, Draga Koširja, Janeza Evangelista Kreka, Stanislava Leniča, Cite Lovrenčič, Franja Pirca ... do Magdalene Gornik ter iskanje vzporednic s pomembnimi Dobropoljčani: Francem Jakličem in slikarjema, bratoma Francem in Tonetom Kraljem. Njihova pomembna dela in življenjske mejnike je predstavnik urednik Ludvik Mihelič.

V zadnjem delu pogovornega večera pa je Polona Rigler Grm, muzejska svetovalka, univ. dipl. geografinja, etnologinja in kult. antropologinja predstavila etnološke značilnosti na Sodraškem ter potek svojega raziskovalnega dela. Predstavile je tudi vzporednice med etnološkimi značilnostmi Sodražice in Dobropolja.

Večer je glasbeno zaključili violinist Jošt Babič z Ipavčevo melodijo Slovenec sem pod mentorstvom prof. Matica Bavdka.

Po končani predstavitvi so se zbrani zadržali v prijetnem pogovoru in ob pogostitvi, ki jo je v sodelovanju z urednikom Ludvikom pripravila njegova sestra, tudi Dobropoljčanka.

Tako smo ob predstavitvi bogatega knjižnega dela Sodraških 800 spoznali del preteklosti, ki nam daje navdih za sedanjost in usmeritev za prihodnost.

Monografija Sodraških 800 tudi v Kočevju

Ludvik Mihelič

Foto: Marko Burger

Po nizu predstavitev v sosednjih krajih in občinah je bila v torek, 14. junija, v Knjižnici Kočevje predstavljena knjiga Sodraških 800. Sodražica je namreč bila in je še vedno z mnogimi vezmi povezana s Kočevjem.

Knjigo so predstavili župan mag. Blaž Milavec, urednik mag. Ludvik Mihelič ter avtorji dr. Miha Kosi, Cvetka Vesel in Majda Ilc Hussein. Pogovor je povezovala prof. Mirjana Furlan. Glasbeno je večer obogatil nonet Vitra iz Ribnice pod vodstvom prof. Bernarde Kogovšek. Predstavitve knjige se je med drugimi udeležil in zbrane nagovoril kočevski župan dr. Vladimir Prebilič.

Prireditev je naznanila skladba Znamenje Frana Venturinija, ki opeva in časti slovensko domovino. Gostje smo odstirali le posamezna poglavja iz obsežne monografije. Blaž Milavec je orisal nastajanje in delovanje Občine Sodražica. Ludvik Mihelič je na kratko predstavil zasnovo knjige in korake

do njenega izida. Dr. Miha Kosi, izjemen poznavalec zgodovine srednjega veka, je umestil območje Sodražice v širši zgodovinski okvir dolenske pokrajine v srednjem veku in njeno vpetost med znamenite fevdalne rodbine: Turjaško, Ortenburžansko in Celjsko. Cvetka Vesel je nanizala glavne mejnike razvoja osnovne šole v Sodražici po drugi svetovni vojni. Majda Ilc Hussein pa je predstavila osebnost in delo dr. Ivana Prijatelja, predvsem njegovo otroštvo in mladost ter odsev domačega okolja pri njegovem literarnem ustvarjanju.

Zelo dobro obiskan kulturni večer so sklenile pevke z Avsenikovo skladbo Moj rodni kraj. Po predstavitvi smo se zadržali v prijetnem pogovoru. Za odlično organizacijo gre zahvala vodstvu in osebju Knjižnice Kočevje. Dogodek nenazadnje pričča o potrebnosti povezovanja med občinami, tudi na področju kulture.

Knjiga Sodraških 800 je še na voljo na Občini Sodražica ali v Knjižnici Sodražica. Lahko je lepo darilo tudi za vse, ki so bili rojeni ali so nekdaj živeli v Sodražici.

»V osnovni šoli b'lo je fajn«

Zina Lovšin, 9. a

Vsako leto smo občudovali devetarje, ki se pripravljajo na končni izlet in valet, in v mislih kovali načrte, kako bo izgledalo naše slovo od osnovne šole. In končno je prišlo.

Zadnji petek v šolskem letu smo odšli na končni izlet na Bled, kjer smo uživali v adrenalinskem parku in na raftingu. Ker smo skoraj dva razreda naredili na daljavo, nam vsako druženje res veliko pomeni, saj kar ne moremo nadoknaditi časa, ki smo ga izgubili. Radi bi se zahvalili županu g. Blažu Milavcu in ostalim donatorjem, ki so nam ta izlet omogočili: Deta & co, Inotherm d. o. o. in Plinovodi Ljubljana.

V torek, 14. 6. 2022, smo vse, ki nam nekaj pomenijo, zbrali v športni dvorani. Našo valet smo spremenili v večer Oskarjev, kjer pa zvezde nismo bili mi, ampak vsi učitelji in učiteljice, ki so se z nami trudili v osnovni šoli. Vsakodnevno so po svojem scenariju, režiji, kostumografiji in še marsičem krmarili med nami. Nominirani so bili vsi učitelji, oskarje pa smo podelili tistim, ki so se z nami trudili v devetem razredu.

Podeljeni oskarji:

- **oskar za najboljšo plesno koreografijo:** plesna učiteljica Katja Simič, ker je verjela v nas, da smo dobri plesalci, čeprav tega na prvi vaji ni bilo videti,
- **oskar za najboljšo serijo:** učiteljica Mojca Vesel, ker nas je učila največ predmetov,
- **oskar za najboljši risani film:** učiteljica Nika Jakopin, ker je učiteljica likovnega pouka in nam je pomagala pri umetniškem izražanju,
- **oskar za najboljšega igralca v glavni moški vlogi:** Jernej Oblak, ker je edini moški učitelj, ki nas je učil, in nam šport približal na prijazen način,
- **oskar za najboljšo izvirno glasbeno podlago:** učiteljica Mojca Kramar Gorinšek, ker se je vedno potrudila, da smo pri zboru peli nam zanimive pesmi,
- **oskar za najbolj izvirni scenarij:** učiteljica Aleksandra Marijanovič, ker je živa enciklopedija in nas je poleg angleščine naučila še marsikaj drugega,
- **oskar za najboljši kratki zgodovinski film:** učiteljica Nina Rojec, ker nas je zgodovino in geografijo učila samo eno leto,
- **oskar za najboljšo biografijo:** učiteljica Lucija Petelinšek, ker vsako leto z navdušenjem govori o življenju pesnikov in pisateljev,
- **oskar za življenjsko delo:** učiteljica Vida Čampa, ker odhaja v pokoj in je delo učiteljice njeno poslanstvo. Zelo smo veseli, da je bila do konca z nami, in upamo, da še kdaj srečamo njej podobno učiteljico,
- **oskar za najboljšo igralko v stranski vlogi:** psihologinja Marjeta Mohar, ker je bila naša podrazredničarka,
- **oskar za najboljšo režijo:** ravnateljica Majda Kovačič Cimperman, ker uspešno vodi našo šolo,
- **oskar za najboljšo igralko v glavni ženski vlogi:** razredničarka Simona Štupica.

Čez cel večer smo nagajali naši razredničarki Simoni Štupica, saj je kar nismo spustili z odra. Predvajali smo ji naše slike, ko smo bili stari tri leta, ona pa je morala ugotoviti, kdo je na sliki. Odlično ji je uspelo. Skupaj z njo smo zapeli razredno pesem in jo povabili na vse naše obletnice valete.

Skozi cel večer smo pripravili več plesnih točk, gledališki klub pa kratek skeč, kako se snema film. Plesna učiteljica Katja Simič nam je pripravila presenečenje, in sicer ples s starši, za katerega smo se dogovorili, da ga ne bo. Na koncu smo bili vsi ponosni, tako mi, starši pa še posebej.

Vendar pa ima vsaka zgodba svoj konec in vsak konec je nov začetek. Naša zgodba v osnovni šoli se je končala, vendar vsakega od nas septembra čaka nov začetek nove zgodbe nekje drugje. Za starše vemo, da bodo z nami tudi v tej, vam, učitelji in učiteljice, pa še enkrat hvala za osnovnošolsko zgodbo, ki bo za vedno ostala na naši knjižni polici.

V pesmi Nine Jelen je opisan prav vsak učitelj, ki je bil z nami. Upamo, da nas takšni čakajo tudi na novih šolah.

»Nagrada za najboljšo igralko v glavni ženski vlogi pa gre seveda vam, naša draga razredničarka. V šestem razredu ste v naš razred pripeljali smeh in toplino. V sedmem razredu nas je ločila korona, v osmem pa prihod vaše hčerke. Spoznali smo, kako pogrešamo vašo dobro voljo in znanje. Zelo smo ponosni, da imamo za razredničarko tako faco, ki nam vsako razredno uro časti pico ali pa nam prinese ustvarjalna presenečenja. Ponosni smo na vsak izdelek, ki ste ga naredili za našo šolo. Tudi naš razred je zaradi vaših idej in ročnih spretnosti najlepši na šoli. Hvaležni smo, da smo lahko bili vaši učenci in vas že sedaj vabimo na vse naše obletnice valete.«

»Učiteljica Vida! Vaša učiteljska kariera sega do naših staršev, nekaterih učiteljic in še dlje. Veseli smo, da ste bili z nami do konca, saj bi lahko rekli, da ta šola brez vas ne bo več enaka. Matematike brez vas si enostavno ne predstavljamo. Tako vaša kot naša pot se letos na tej šoli zaključujeta. Nikoli ne bomo pozabili vaših mnogih poskusov in prizadevanj, da bi nam v glavo vbili zdravo kmečko pamet. Pri fiziki ste iz kabineta privlekli vsako napravo iz predpotopnih časov in zraven ponavljali svoj stavek: VSE ZA ZNANOST! Podeljujemo vam oskarja za življenjsko delo.«

UČITELJ

*Učitelj ni samo učitelj,
učitelj je po malem vse.
Učitelj se kar naprej trudi,
da veliko zna, da veliko ve.*

*Včasih čistilec, včasih zdravnik,
včasih je klovn, včasih sodnik.
Je pedagog, psiholog, biolog,
učitelj je sem pa tja vse sorte log.*

*Je matematik, zgodovinar,
geograf, slovenist ...
fino je, če je učitelj optimist.
Učitelj je pravljicar, pevec, baletnik,
športnik, igravec, skratka umetnik.*

*Učitelj ni samo učitelj,
učitelj je po malem vse.
A učitelj je zares učitelj,
če ima na pravem mestu srce.*

Nina Jelen

Tadej Golob – gost na podelitvi ob zaključku bralne značke

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

V sredo, 8. 6., smo na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica na prireditvi ob zaključku bralne značke gostili slovenskega pisatelja, novinarja, kolumnista in alpinista Tadeja Goloba.

Izdal je uspešne kriminalne romane za odrasle kot so: Jezero, Leninov park, Dolina rož in Virus. Trenutno piše peti roman, ki tako kot predhodni govori o družbenih težavah. Leta 2012 je za svoj roman Svinjske nogice prejel nagrado kresnik. Najbolj znano delo za otroke in mladi no je mladinski pustolovski roman Zlati zob. Tema besedila je športno plezanje, dogajanje pa je umeščeno v Log pod Mangartom.

Med predstavitvijo svojega dela ob projekciji smo izvedeli, da je svoje delo za otroke Kam je izginila Brina napisal v samo treh mesecih, medtem ko je druga dela pisal po več let. Zaupal nam je, da je za podlago otroških likov uporabil resnične otroke in njihova imena, v zgodbi jih je sicer v marsičem spremenil in na podlagi domišljije marsikaj dodal.

Iz njegove pripovedi se je čutilo, kako neizmerno občuduje naravo in kako

strasten alpinist je. Izvedeli smo podrobnosti in si lahko ogledali fotografije iz njegovih najbolj znanih alpinističnih odprav. Na eni izmed njih je izgubil svojega dobrega prijatelja, pri sestopu z vrha Loške stene pa se je sam močno poškodoval in pristal v komi. Kljub hudim poškodbam ni obupal ter mesec in pol po poškodbi končal rokopis za nov roman Virus.

Zaupal nam je, da nima nobenega pi-

satelja, ki bi mu bil vzor, ker mora pisatelj izhajati iz sebe in izoblikovati svoj poseben slog, saj le tako pokaže svojo ustvarjalnost ter unikatnost.

Vsem otrokom in mladim iz naše šole je svetoval, naj v življenju delajo, kar jih veseli, sledijo svojim ciljem in ne obupajo prehitro, ampak vztrajajo do cilja.

OBVESTILO ZA PRVI ŠOLSKI DAN

Vse učence od 2. do 9. razreda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica obveščamo, da se pouk prične **v četrtek, 1. 9. 2022 ob 8.20.**

Učenci prvi dan s seboj prinesejo šolsko torbo, beležko, pisalo in copate. Zjutraj se zberejo pred šolo in počakajo na razrednike. Pouk bo potekal 4 šolske ure, od 8.20 do 11.50.

Zagotovljena bosta šolska malica in prevoz. Organizirana bo ena skupina podaljšanega bivanja do 16. ure.

Učenci 1. razreda pridejo prvi dan brez šolske torbe in skupaj s starši. Ob 9.30 se zberejo pred športno dvorano.

Vozni red za prvi šolski dan bo objavljen na šolski spletni strani in oglasni deski šole zadnje dni v avgustu.

Z veseljem vas pričakujemo.

Ravnateljica:
Majda Kovačič Cimperman, prof.

Otroški živžav v vrtcu

Prireditev ob koncu šolskega leta

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Foto: Marko Burger

Šol. l. 2021/22 smo v vrtcu končno zaključili z otroškim ŽIVŽAV tako kot pred dvema letoma. Na tradicionalni zaključni prireditvi so nastopali otroci iz vseh skupin vrtca. Na odru v šolski športni dvorani so se zvrstili otroci od najmlajših Ježkov pa do najstarejših Levčkov in Slončkov ter pokazali, kaj so se naučili skozi leto in kako so napredovali na glasbenem, besednem, gibalnem in kognitivnem področju.

Ježki so ponazorili pranje perila na roke ob prepevanju pesmi Mi peremo, mi peremo po celi lubi dan. Mravljice so zaplesale ob pesmi Pustite nam ta svet iz filma Čisto pravi gusar. Čebelice so s plesom prikazale vožnjo z avtom na pesem Kolesa od avta se vrte. Polžki so se predstavili s šaljivo ljudsko pesmijo Kaj sem prisluzil. Pikapolonice so vsem poplesale dan s plesom in pesmijo o soncu. V skupini Metuljčki se imajo vsi radi in so prijatelji, zato so izbrali pesem na temo prijateljstva. Zajčki so nam na odru

pričarali pravi indijanski tabor in zapeli Ole majole. Medvedki so v parih zaplesali na znano slovensko Ob bistrem potoku je mlin. Slončki so se razveselili pomladi in jagod, Levčki, najstarejša skupina v našem vrtcu, so na oder prikorakali v ritmu Radetskega marša in se od občinstva poslovili s kankanom. Zapeli so kar tri otroške pesmice: Maturantsko, Prijateljsko in Most.

Na koncu prireditve smo se s točko presenečenja predstavile še vzgojiteljice, vzgojiteljice predšolskih otrok – pomočnice vzgojiteljic in ob instrumentalni spremljavi zapele venček zabavnih pesmi za zaključek. Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman nas je za letoletno delo in prizadevnost simbolično nagradila z rdečo vrtnico in vse otroke vrtca povabila na skupinsko fotografiranje. Ob tej priložnosti je naznanila, da Enota vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica v naslednjem letu praznuje šestdesetletnico obstoja. Starši otrok iz vrtca so poskrbeli, da po prireditvi nismo bili lačni, in kuhinjsko osebje vrtca, da nismo bili žejni, za kar se jim ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo in vsem skupaj želimo čim lepše počitniške dni.

ZAHVALA za sodelovanje v projektu NA-MA POTI

V mesecu juniju smo se sodelavke iz vrtca Sodražica udeležile konference ob zaključku projekta NA-MA POTI (Naravoslovje, Matematika, Pismenost, Opolnomočenje, Tehnologija in Interaktivnost). Na konferenci smo se ozrli na skoraj šestletno prehojeno pot za dvig ravni naravoslovne, matematične in finančne pismenosti.

Ob tej priložnosti bi se zahvalila vsem sodelujočim vzgojiteljicam iz vrtca za podporo in pomoč v zadnjih dveh letih projekta. Zahvala tudi našim najmlajšim pri pripravi vetnic, ki so krasile prireditveni prostor na konferenci.

Petra Štrubelj,
vodja projektnega tima v Vrtcu Sodražica

Kronična venska bolezen

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

Kronična venska bolezen je stanje, pri katerem pride do motenj v prekrvavitvi zaradi povečanega tlaka v povrhnjih in/ali globokih venah spodnjih okončin. Bolezen se kaže kot skupek več simptomov in znakov, med katere sodijo utrujene, mravljinčaste, otekle in boleče noge ter gležnji. Je pogosta bolezen med odraslimi, ki prizadene več žensk kot moških in zahteva ustrezno obravnavo, da ne pride do napredovanja bolezni.

Do venske bolezni pride med postopnim nepravilnim delovanjem ven v nogah. Vene so žile, po katerih se kri vrača proti srcu. V njih so zaklopke, ki se odpirajo navzgor in skrbijo, da se kri v venah nog pomika v pravo smer, proti srcu. Zaradi različnih dejavnikov se z leti lahko zmanjša napetost sten v venah in oslabijo zaklopke, kar privede do zastajanja krvi v nogah, še posebno takrat, ko dlje časa stojimo ali sedimo. V notranjosti ven se poveča pritisk, žile se raztegnejo in so prepustnejše, prihaja lahko do otekanja ali nastanka krčnih žil. Krčne žile so modrikaste, nabrekle in lahko tudi boleče. To stanje je kronično vensko popuščanje. Prepoznamo ga po srbenju,

oteklinah v spodnjem delu nog, utrujenih in bolečih nogah, občutku teže v nogah, napetostih in krčih v nogah. Na površini so vidne metličaste ali mrežaste žile, pa tudi temnejše obarvanje kože. Bolezen, ki je ne zdravimo, z leti napreduje. Pride lahko do težjih zapletov, kot so razjede na nogah in krvni strdki, ki so lahko nevarni za človeka.

Najpogosteje zdravljenje poteka v obliki terapije s kompresijskimi nogavicami, ki vene v nogah stisnejo, kar omogoči pravilno delovanje zaklopk, prepreči se zastajanje krvi v nogah in s tem zmanjša oteklino. Nogavice je potrebno nositi vsak dan, obleče pa se jih takoj zjutraj. Ustrezno kompresijo izbere zdravnik glede na stopnjo napredovanja bolezni.

Učinkovito je tudi zdravljenje s pripravki, ki krepijo stene žilja, zmanjšujejo prekomerno prepustnost kapilar in posledično zmanjšajo otekanje. Dokazano učinkoviti so mikronizirani diosmin, ki pripomore tudi k zmanjšanju vnetja v kapilarnih žilah in pospešuje limfno drenažo. Na voljo je v obliki tablet. Na trgu so dostopne tudi tablete z izvlečkom divjega kostanja. Te vsebuje escin, ki je mešanica učinkovin s

protivnetnim in zaščitnim delovanjem na ožilje. Tablete je treba jemati dlje časa, ne pa, kot nekateri zmotno mislijo, krajši čas, pa še to le po potrebi, torej takrat, ko noge zelo bolijo. Pomagamo si lahko tudi z različnimi mazili, ki blažijo spremljajoče težave bolezni ven. Te vsebujejo heparin ali pa izvlečke divjega kostanja. V začetnem stadiju bolezni lahko veliko pomaga tudi izvajanje vaj za zdrave vene. Letak z njimi je na voljo v lekarni.

Veliko lahko naredimo tudi sami s spremembo življenjskih navad, predvsem v začetnih stopnjah bolezni. Noge večkrat na dan razgibamo s kratko hojo in kroženjem stopal, izogibamo se vročim kopeljem, savnam in pretiranemu sončenju, izbiramo ohlapna oblačila in obutev, poskrbimo za urejeno prebavo, ustrezno telesno težo in izberemo primerne športne aktivnosti.

Vir: Informativno gradivo za izdelke za zdravljenje kronične venske bolezni

Odnosi – komunikacija

Katarina Arko, Zdrav.si

Potujemo po življenjskem krogu (kolesu) naprej s spremljanjem in polnim zavedanjem, sprašujemo se, ali je premik lahkoten ali otežen? Vsak segment znotraj kroga igra pomembno vlogo.

Prišli smo do ODNOSA in KOMUNIKACIJE, saj v veliki meri odločata o našem počutju in harmoniji.

Ko sem sestavljala življenjski krog, ki predstavlja dinamiko našega življenja in po katerem potujemo, sem izhajala predvsem iz sebe, saj mi ODNOS zelo veliko pomeni, lahko rečem, da je ODNOS VSE, saj je prisoten vedno in povsod.

Ne vem, ali se strinjate z mano, niti se ni potrebno, vsak izhaja iz sebe in ima svoj pogled. Skupno vsem pa je, da si želimo biti zdravi, vitalni in srečni.

Ko pogledam na življenje, lahko rečem, da je ODNOS povezan z vsem, kar se nam je in se nam dogaja v relaciji z drugo osebo ali pa s sabo, ko se rojevajo notranji dialogi. Že samo naš pogled na nekaj sproži odnos.

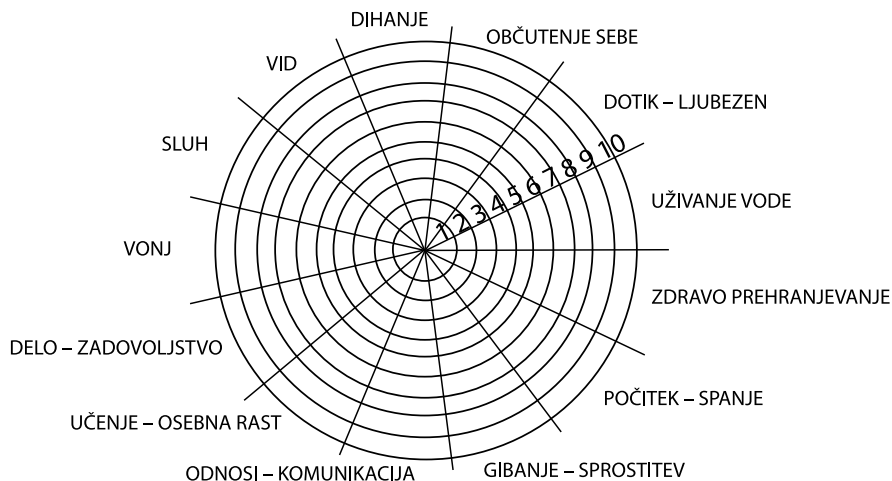
Največjo vlogo mislim, da ima ODNOS do sebe, saj ta sproži plaz ostalega. Kako se vidimo, v kakšni vlogi funkcioniramo, je to v vlogi vzajemnosti, sodelovanja, podpore ali destrukcije ... relacij je veliko. Negujemo samoljubezen in samospoštovanje zaradi zdrave samopodobe ali zaradi moči (ega)? Kako se pogovarjamo s sabo, koliko časa si namenimo, smo ljubeči in samodisciplinirani v vseh aspektih našega obstoja? Si dovolimo rasti na fizičnem, čustvenem in duhovnem področju, ali je za nas vse dobro in so vsi drugi pomembnejši? Iščemo opravičila od zunaj in morda prelagamo odgovornost na druge?

Si vzamemo kdaj čas in si postavimo ta vprašanja? Morda takrat, ko pride v medsebojnih odnosih do konflikta in ne najdemo skupnega jezika, se slabo počutimo?

Kaj vse nam predstavlja in kako zelo pomemben je odnos, spoznavamo in prepoznavamo skozi življenje in spremljajoče počutje, predvsem ko govorimo o medo-

sebnih odnosih. Pravijo, da je odnos medosebni dinamični sistem, ki se neprestano spreminja in temelji na sklepanju, ljubezni, podpori, dogovoru, prisoten je tako v poslovni interakciji, različnih družbenih in kulturnih povezanostih, ki so formalnega ali neformalnega značaja. Pri vsem tem komunikacija igra pomembno vlogo. Lahko je verbalna kot tudi neverbalna.

Pogosto ko govorimo o odnosih, pomislimo na partnerski, romantični odnos, ki naj bi slonel na ljubezni, prav tako na odnose v družini, odnos starši – otroci, odnos med sodelavci v družbi ... Vse to so medosebni odnosi, ki naj bi temeljili na brezpogojni ljubezni in nam pokažejo vse, kar je znotraj nas. So naše ogledalo, povezano s trenutnim počutjem, pričakovanji in prepričanji, ki kdaj tudi niso objektivna (resnična) in ne pripadajo nam, saj smo jih prevzeli od staršev, okolice ... Vse to sproži razna čustva, spomine, na kar se različno odzovemo. Najpogosteje jih rešujemo s komunikaci-

jo, ki je lahko konstruktivna ali destruktivna. Lahko se odzivamo tudi v neverbalni komunikaciji z govorico telesa, tišino, mimiko, celo agresijo.

Na plano pridejo skrite potlačene in temne plati naše osebnosti, ki kažejo šibkost skozi zunanjo moč ali pa z umikom. Pogosto je izvor v nesprejemanju sebe ter tudi v nespoštovanju sebe in sogovornika, slabi samopodobi ... Pogosto je posledica preteklih izkušenj, ki jih nismo predelali in prerasli. Nismo v zavedanju, da smo mi ljubezen, ki jo dajemo.

Vsi smo posledica ODNOSA, ljubečega, harmoničnega ali manj, to pomeni, da nas ta spremlja že od samega spočetja in še pred tem. Odnos naših staršev je dal del zapisa, ki smo ga prinesli na svet. Upamo, da je bil ta zapis ljubeč, seveda pri nekaterih bolj, drugih manj, vendar vsi imamo možnost in priložnost, da to popravimo in predamo boljšo verzijo sebe naslednjim rodovom.

Vsa ta dogajanja znotraj in zunaj nas so pokazatelj dualnosti, jin in jang principa, ki sta sestavni del vsega. Ko prepoznamo

senčne strani naše osebnosti, ki smo jih prinesli v tuzemeljsko bivanje ali pa so pridelane skozi pretekle izkušnje, je čas, da se jih lotimo in jih odpravimo. Tudi težke vedno lahko prerastemo. Potrebno jih je le prepoznati, se pogovoriti s sabo, in še bolje, z udeleženi v odnosu, izstopiti iz vzorca preteklosti in šibkosti in to nadomestiti z vrlinami. Pri tem je ISKRENOST do sebe in drugih prva vrlina, ki je nujno potrebna, da se lahko začnemo spreminjati in ne poskušamo spreminjati drugih. Postajamo vedno boljši. S tem, ko spreminjamo sebe, se vzpenjamo po lestvici osebne in duhovne rasti, do česar pa ne pridemo čez noč. To je PROCES vzponi in padci, ki jih potrpežljivo sprejmemo kot del rasti, da dualnost spremenimo v celovitost in postanemo ENO.

Tako spremenimo svoj pogled na težavo v priložnost za rast, ko vidimo svetlo plat, saj je del nas. Vedno je v igri tako svetla (jang) kot temna plat (jin) in vedno je v vsem oboje ...

Kako vemo, da je naš odnos pravi?

Vedno je pravi glede na našo duhovno zrelost, kajti ODNOS je PROCES razvoja in

rasti, ki se gradi. Lahko pa se zaradi nezrelosti tudi ruši, kar pomeni destrukcijo za telo, kar se na telesnem nivoju pogosto odraža v različnih oblikah, lahko skozi bolečino ali bolezni.

Vendar naš cilj je, da odnos GRADIMO na vseh nivojih znotraj sebe. Živimo vrlinsko in delamo dobro, kar nas vodi v dobro počutje v prepletanju jina in janga, kar ustvarja harmonijo znotraj in se širi v okolje. Bodimo zgled z dejanji in ne z besedo.

Najpomembnejši je ODNOS DO SEBE, ki naj bo ISKREN in LJUBEČ, brez obsojanja, temelji naj na zdravi samopodobi in polnem ZAVEDANJU sebe. Le tako lahko gojimo LJUBEZEN do VSEH in VSEGA.

Po dveh letih premora vas ponovno vabim k vadbi v živo vsak torek od 6. septembra dalje.

Med 7.30 in 8.00 BREZPLAČNA jutranja vadba na prostem.

Med 18.30 in 19.30 poglobljena energijska vadba za aktivne ženske, kjer bomo s preprostimi vajami in samomasažo poskrbele za zdravo in vitalno telo.

Predhodne prijave obvezne na:

- Tel. št.: 051 301 772
- E-naslov: rina.arko@gmail.com

OPRAVIČILO

V junijski izdaji Suhorobarja smo pomotoma navedli, da je avtorica prispevka *Ljubezen - dotik* Alenka Adamič. To seveda ne drži. Avtorica prispevka je Katarina Arko. Obema avtoricama se za napako iskreno opravičujemo.

Uredništvo

ZDRAVSTVENI DOM dr. Janeza Oražma Ribnica
vabi vse bodoče starše, da se udeležijo spletnih predavanj

PRIPRAVA NA POROD IN STARŠEVSTVO

Pridobili boste veliko koristnih informacij o:

- nosečnosti,
- porodu,
- poporodnem obdobju,
- dojenju ter
- negi novorojenčka.

Predavanja so namenjena tako prvorodkam, kot tudi staršem, ki želijo le osvežiti znanje.

Prehod v materinstvo in očetovstvo bo z novim znanjem gotovo lažji.

Dobimo se: **3x v zgodnji nosečnosti** (do 20. tedna) in **5x po 30. tednu nosečnosti**.

Predavanja so ob sredah ob **18. uri**.

Vsa predavanja so **brezplačna**.

Podrobnosti PREDAVANJ: <https://www.zdribnica.si/>
Prijave: 031 342 819, maja.zagar@zdribnica.si

Čas za domači žar

Tina in Ernest Pirnat

V poletnem času se pojavi veliko žar ponudbe. Reklamni oglasi ponujajo ugodne in okusne izdelke. Vprašljiva pa je kakovost ponudbe. Ali se vam je že zgodilo, da ob odprtju embalaže predelanega mesnega izdelka niste bili zadovoljni z vonjem? Ali pa okus ni prinesel pričakovanega?

Pri pripravi kakovostnega žar pripravka je pomembno, da meso kupimo pri ponudniku, ki mu zaupamo. Vsak žar izdelek, ki ga v poletnem času po akcijskih cenah ponujajo trgovci, lahko z malo spretnosti in iznajdljivosti pripravimo tudi sami. Takšen izdelek bo zagotovo kvalitetnejši in hrana ne bo vsebovala skrite mešanice maščobnih tkiv slabše kakovosti. Domači žar krožnik lahko popestrimo s pečeno zelenjavo z domačega vrta. Obstaja veliko načinov za pripravo bučk, jajčevcev, paprike ... Ljubitelji sladkih ali pekočih okusov lahko na žaru pripravljeno hrano dodatno obogatijo z različnimi polivkami.

Zelenjavno-mesni polpeti

Sestavine:

0,5 kg mešanega mletega mesa
1 manjša zelena bučka
2 stroka česna
1 jajce
krušne drobtine
1-2 dcl gazirane vode
svež peteršilj
sol, poper

Predpriprava:

Mleto meso en večer prej polijemo z gazirano vodo, ga posolimo, popopravimo in dobro pregnetemo. Pustimo ga počivati v hladilniku čez noč in nato naslednji dan večkrat znova pregnetemo.

Postopek:

Bučke naribamo, jih nasolimo in pustimo za nekaj minut počivati, da izdajo čim več vode. Odcejene bučke primešamo k mesu. Dodamo na drobno nasekljan česen in jajce ter še enkrat dobro pregnetemo. Sproti za čvrstost mase dodajamo še drobtine, vendar bodimo pazljivi, da ne bo masa presuha za oblikovanje polpetov. Zaradi rahlosti zmesi oblikujemo nekoliko debelejšje polpete in jih na manjšem ognju pečemo dlje časa.

Čolnički jajčevca

Sestavine:

4 jajčevci
1 zelena bučka
1 rdeča in rumena paprika
1 čebula
2 stroka česna
topljeni sir
rožmarin, peteršilj, bazilika

Predpriprava:

Jajčevce operemo, razpolovimo po dolžini in v središču izdobljemo. Čolničke jajčevca premažemo z oljem in dobro nasolimo. Meso jajčevca narežemo na manjše kocke. Ravno tako narežemo bučko in papriko. Sesekljamo čebulo in česen. Narezano zelenjavo rahlo nasolimo, dodamo čebulo, česen in začimbno mešanico ter nekaj minut pražimo v kozici ali ponvi.

Postopek:

Čolničke jajčevca za nekaj minut popečemo na žaru iz obeh strani, nato jih napolnimo s prepraženo in začinjeno zelenjavno mešanico, ki jo pred koncem peke prekrijemo s topljenim sirom. Po okusu lahko čolničke prelijemo z izbrano paradižnikovo ali smetanovo žar polivko.

100 let PGD Gora

Matjaž Krže, predsednik PDG Gora

Foto: Studio Opal

Gora je mali zemeljski raj, ki je v zadnjih letih postal vse bolj obiskan zaradi mistikinje Magdalene Gornik, a nas bolj veseli dejstvo, da se je pomladilo tudi prebivalstvo in s tem vrnilo nazaj pravi gorniški utrip. Tu živijo ljudje, ki znajo stopiti skupaj in delati za dobrobit skupnosti. Največji dokaz za to je prostovoljno gasilsko društvo.

Kar 100 let oz. natančneje 102 leti je minilo od prvega srečanja ustanovnih članov PGD Gora, ki so pripravili pogoje in ustanovili društvo. Marsikaj se je v stoletju spremenilo, a ves čas je zaznati srčnost, požrtvovalnost in prizadevnost gorniških gasilcev. To smo dokazali tudi predzadnjo julijsko soboto, ko smo pripravili parado in veselico v počastitev 100-letnice PGD Gora, ki smo jo sicer

zabeležili leta 2021, a smo praznovanje zaradi koronskih omejitev prestavili na letošnje leto.

Ob tej slovesnosti smo podelili tudi priznanja GZ Slovenija gasilcem, ki so opravili tečaj operative in se izobrazili za sodelovanje na terenskih intervencijah. Priznanje je prejelo tudi PGD Gora za 100 let delovanja, naši zaslužni člani pa priznanja in odlikovanja za dosežke in zasluge v gasilstvu.

Prostovoljni gasilci odigrajo pomembno vlogo, ko gre za intervencije in pomoč ljudem. Zadaj so številna izobraževanja, vaje in altruizem, ki je motor gasilstva na splošno. In čeprav bi marsikdo ob težjih preizkušnjah klonil, gasilci takrat pokažejo svojo pravo naravo. Najtežje je bilo ravno v času druge svetovne voj-

ne, ko je bil gasilni dom požgan in so ga morali Gorniki graditi od začetka.

To so veliki, srčni ljudje, zato se zahvaljujem vsem nekdanjim in sedanjim gasilcem, ki so nič koliko svojih ur poklonili našemu društvu. Zahvaljujem se tudi vsem govornikom, gostom, gasilcem in obiskovalcem ter tudi domačinom, ki so nas počastili s svojo prisotnostjo ob praznovanju 100-letnice, tako pri paradi kot tudi veselici z Ansambлом Boršt.

V slavnostni paradi smo videli gasilski podmladek, kar me navdaja z upanjem, da bodo tudi mladi resno pristopili h gasilstvu; tako bo PGD Gora še naprej uspešno nadaljevalo svoje poslanstvo. Še na nadaljnjih 100 let in več. Z gasilskim pozdravom: »Na pomoč!«

Mladi gasilci so se pomerili v orientaciji

Anita Andolšek

Foto: Hinko Klun

V soboto, 4. junija, se je skoraj 300 mladih gasilcev GZ Ribnica in GZ Loški Potok zbralo v Žimaricah na občinskem tekmovanju iz gasilske orientacije. Poleg teka in orientacije v naravi so pri tem tekmovanju pomembne tudi druge veščine: vezanje vozlov, poznavanje topografskih znakov, hitro zvijanje cevi, vaja z vedrovko in še kaj. Mladi so tekmovanje vzeli zares in na koncu so pri nekaterih ekipah odločale desetinke točk. Tekmovali so v kategorijah: pionirke, pionirji, mladinke, mladinci, gasilke pripravnice in gasilci pripravniki.

Prvi dve ekipi iz vsake kategorije sta se uvrstili na regijsko tekmovanje, ki je bilo v soboto, 18. junija, v Slemenih. Tudi tam so dosegli lepe rezultate, saj so se ekipe Dolenji Lazi 2, Sveti Gregor 3, Velike Poljane 1 in Prigorica 1 uvrstile na državno tekmovanje. Ekipam čestitamo in jim želimo tudi naprej veliko tekmovalne sreče.

Za organizacijo, pomoč in podporo se mladinska komisija GZ Ribnica zahvaljuje GZ Ribnica in GZ Loški Potok, vsem sodnikom, ki so se odzvali povabilu, gostitelju PGD Žimarice - Globel-

Podklanc, tehničnemu osebju in nenazadnje vsem mentorjem in gasilskemu podmladku, saj brez njih tekmovanja ne bi bilo.

Regijsko tekmovanje iz orientacije 2022

Jože Andolšek, predsednik GZ Ribnica

Foto: Andreja Petrič Primožič, Klavdijo Hvala

Po nekaj letih zatišja smo se v GZ Ribnica zopet znašli pred izzivom organizacije regijskega tekmovanja v orientaciji. Po uspešno izvedenem tekmovanju na nivoju GZ Ribnica v Žimaricah smo najprej poiskali društvo, ki bi bilo pripravljeno gostiti tekmovanje na regijskem nivoju. Na srečo so kmalu veliko zanimanja pokazali v PGD Sveti Gregor, ki ima za tako tekmovanje tudi nadvse primeren teren.

Vloga organizatorja, GZ Ribnica, pa tudi gostitelja, ki je bilo društvo, pa ni tako enostavna, kot se zdi na prvi pogled. Pri organizaciji tekmovanja je potrebno poskrbeti za pripravo treh primernih prog v dolžini 2, 3 in 5 km, odvisno do kategorije. Potem je potrebno smiselno razporediti točke, ki jih morajo tekmovalci najti in na njih opraviti vnaprej določeno nalogo. Poskrbeti je treba za izdelavo ustreznih kart, nanje vrisati vse nevriscane gozdne poti, da imajo tekmovalci verodostojno preslikano stanje v naravi tudi na karti. Dalje je treba poskrbeti za prehrano in pijačo za več kot 300 ljudi, za začetni in končni postroj, za ozvočenje in še bi lahko naštevali.

Iz regije Ljubljana 2 so morali priskrbeti 40 sodnikov, od katerih je bil kar velik delež iz naše zveze, PGD Sveti Gregor pa je priskrbelo 15 podpornih delavcev, ki so skrbeli za delitev hrane, prometno varnost in red ter so bili nasploh podpora sodnikom.

Po kar nekaj sestankih in ogledih terena je v soboto, 18. 6. 2022, prišel dan tekmovanja. Zjutraj ob 6.00 so imeli zbor člani PGD Sveti Gregor, ki so do konca postavili točke za sodnike. Sodniški zbor se je sestel ob 7.30, nato smo razdelili sodniške oznake in naredili skupni postroj s prvimi ekipami za dvig gasilske zastave. Vse prisotne je pozdravil predsednik regijske komisije za mladino Marko Katern, regijski poveljnik Borut Lončarevič, nekaj besed pa je povedal še predsednik GZ Ribnica Jože Andolšek.

Nato se je začelo zares. 58 ekip iz celotne regije se je v 6 kategorijah pomerilo med sabo. Po razburljivem dogajanju, ko so se nekatere ekipe tudi izgubile, smo na koncu dobili končne rezultate in naredili končni postroj in razglasitev rezultatov ter podelitev me-

dalj in pokalov vsem najboljšim. Na koncu se nam je pridružil še predsednik regije Uroš Gačnik, domači predsednik Vinko Levstek in sodraški podžupan Andrej Pogorelec. Vsak je povedal nekaj spodbudnih besed ter podelil nekaj priznanj in pokalov.

Končni vrstni red je bil zelo ugoden tudi za ekipe iz naše zveze, saj smo dobili kar 6 pokalov in 4 ekipe, uvrščene na državno tekmovanje, ki bo jeseni v GZ Ig.

Najbolje so se odrezale pionirke iz PGD Dolenji Lazi in pripravniki iz PGD Velike Poljane, ki so bili prvi vsak v svoji kategoriji. Odlično drugo mesto so dosegli tudi mladinci iz PGD Sveti Gregor in pripravnice iz PGD Prigorica, pokala za tretje mesto pa so prejeli pionirji in mladinci iz PGD Sveti Gregor.

Na tekmovanju smo prejeli tudi nekaj pritožb, ki pa so bile v večini brez tehtnih argumentov in so bile v večini tudi zavrnjene. Ugotovili smo, da marsikatera ekipa sploh ne zna brati topološke karte in se orientirati na terenu. To je žal posledica korone, ko se z mladino ni ukvarjalo toliko, kot bi se moralo, potem pa je najlažje svoje neznanje skrivati za pritožbami, da so bile točke preveč skrite in da karta ni bila ustrezna. Seveda je velika večina ekip prišla do cilja brez problemov, ko so z enako karto našli vse točke.

Na koncu lahko zaključimo, da sta se tako GZ Ribnica kot PGD Sveti Gregor odlično izkazala pri izvrstni organizaciji tega logistično zahtevnega dogodka, ki se v naši zvezi zgodi le na vsakih 6 let. Še enkrat se zahvaljujem PGD Sveti

Gregor za vso pomoč pri izvedbi tekmovanja, še posebej Andreji, Luciji in Stanku, ki so res dali vse od sebe za uspešno izvedbo. Poskrbeli so celo za zelo lep logotip tekmovanja in izdelavo brošk z logotipom, ki se jih je razdelilo vsem udeležencem.

Po rezultatih je bila naša zveza zopet najuspešnejša, tako kot je bila že spomladi na regijskem gasilskem kvizu. Vse to nam daje motivacijo, da še naprej nadaljujemo s programom sistemskega dela z mladino, ki ga vodi Komisija za mladino na GZ Ribnica in seveda vsi mentorji po društvih. V GZ Ribnica že nekaj let namenjamo precejšnja finančna sredstva za delo z mladino. Veseli smo, da se nam ves trud in vložek vrača v obliki odličnih rezultatov ter da se večina društev uspešno pomlajuje in s tem dviga tudi nivo operativnega znanja. Glavni cilj vsega je, da se naši občani počutijo varne, saj vedo, da ob takšni gasilski organizaciji v stiski nikoli ne bodo sami.

Na Krasu tudi naši gasilci

Nina Pirc Vovčko

Foto: GZ Ribnica

V letošnjem poletju je Slovenijo in Italijo pretresel silovit in obsežen požar na Krasu. Preko medijev in družabnih omrežij smo bili priča plamenom, ki so neusmiljeno požirali gozdove in travnike ter življenjsko ogrožali ljudi in živali iz tamkajšnjih naselij. Pri gašenju je poleg pristojnih služb in organizacij sodelovalo več kot 1500 poklicnih in prostovoljnih gasilcev, med katerimi so bili tudi gasilci prostovoljnih gasilskih društev iz naše občine. O tej akciji smo se pogovarjali z Janezom Levstkom, poveljnikom PGD Sodražica.

»Na Kras smo se odpravili v treh delih,« pove Janez. »Iz PGD Sodražica smo se prvič odpravili trije gasilci, drugič dva in tretjič šest gasilcev. Sodelovali smo v 24-urnih izmenah, od tega v dveh nočnih in eni dnevni. Poleg gasilcev iz PGD Sodražica so se na požarišče odpravili tudi gasilci iz PGD Zamostec, PGD Zapotok, PGD Žimarice ...« Ob požaru je bil sprožen državni načrt za naravne nesreče, delo gasilcev z našega območja je potekalo preko regije Ljubljana 2, kjer so jim določili, katero vas oz. naselje pokrivajo bodisi z gašenjem bodisi z varovanjem. Janez se je na Kras odpravil dvakrat, vsakokrat so pokrivali drugo vas.

PGD Sodražica je prvič sodelovalo pri tako velikem požaru. »Požar je bil zahteven,« pripoveduje Janez, »varovali smo del ceste in skrbeli, da se ogenj ne bi razširil čez. Na teren nismo smeli zaradi min, kar so potem zelo učinkovito reševali s helikopterji in drugo podporo iz zraka.« Po Janezovih besedah so bile posebej naporne nočne izmene; bili so utrujeni in neprespani, pestila jih je vročina in ne-

dostopen teren, zaradi dima je bilo oteženo dihanje. Dodatno nevarnost je za gasilce predstavljal veter, zato so bili nanj posebej pozorni. Ves čas so imeli vozila parkirana tako, da bi se ob spremembi smeri vetra lahko umaknili.

Izkazalo se je, da je bilo gašenje tako velikega požara velik logistični zalogaj. »Prvi dan smo imeli samo tisto, kar smo si prinesli s seboj,« opisuje dogajanje Janez. »Sama sreča, da smo si prinesli vodo, sicer bi lahko dehidrirali. Kasneje se je organizacija izboljšala in tudi domačini so nam prinašali hrano in kavo, nosili lubenice ... Izjemno so nam bili hvaležni.«

Pokazalo se je, da mora PGD Sodražica nabaviti gasilska oblačila za gozdne požare, ki so lažja in tanjša. Na letošnje kraško požarišče so se namreč odpravili v oblačilih za notranje požare, ki za to delo niso bila primerna – v njih je bilo gasilcem izjemno vroče. »Tudi naše gasilsko vozilo ni primerno za takšen teren,« še doda Janez, »nazaj je prišlo opraskano, uničili smo ogledala.« Po tej izkušnji ima PGD Sodražica nov načrt: do 2028 bo-

do poskusili zbrati sredstva za namensko vozilo za gozdne požare, ki bo prišlo prav tudi za prevoz vode in vse druge situacije, pri katerih potrebujemo gasilce. »Požar na Krasu je bil dobra izkušnja za nas, gasilce,« razmišlja Janez. »Zdaj bi znali ukrepati tudi v domačih krajih, če bi denimo zagorelo na Travnih gori.«

Za konec lahko povemo tudi to, da so se gasilci iz PGD Sodražica na požarišče odpravili prostovoljno, za kar so se odpovedali dvem oz. trem dnevom dopusta. »Da se odpravimo tja kot prostovoljci, nam je bilo samoumevno. Če dobimo povrnjene stroške, se bomo denarju vsi odpovedali in sredstva namenili za gasilska oblačila, namenjena za gozdne požare.«

Letovanje otrok

Saša Levstek, mentor mladine

Foto: GZ Ribnica

GZ Ribnica je letos organizirala letovanje za otroke v Radencih ob Kolpi. Udeležilo se ga je 130 otrok. Iz PGD Sodražica je šlo 17 otrok in 5 mentorjev. Na 3-dnevnem letovanju so otroke ob dopoldnevih učili pionirskih in mladinskih vaj (kar je predstavljalo pripravo na tekmovanje), popoldne pa so imeli zabavne igre ter rafting.

GZ Ribnica se iskreno zahvaljuje mentorjem PGD Sodražica ter donatorju DE-TA&co, ki je delno omogočil letovanje.

Pesem si 22 na Trubarjevi domačiji

Mag. Ana Porenta

Foto: Gaja Grešak, Gregor Grešak in Ana Porenta

Po dveh letih razdalj smo se ljubitelji in ustvarjalci poezije znova zbrali na Trubarjevi domačiji na Rašici. Z izidom našega novega Pesem si zbornika so se letos pričela ves teden trajajoča praznovanja ob velikolaškem občinskem prazniku.

V Trubarjevi spominski sobi smo pričarali pesniško-glasbeno popotovanje v tednu, ko slavimo Trubarjev 514. rojstni dan in spomin nanj, še posebej na njegovo veličastno potezo in natis prvih slovenskih knjig Katekizma in Abecednika. Po 472 letih od takrat imamo še vedno slovenske knjige in Pesem si izhaja ravno tu. Zdi se nam imenitno slaviti preteklost s sedanjostjo. Šestnajsti letni zbornik Pesem si 22 obsega preko 340 strani, v njem je izbrana poezija preko 80 avtoric in avtorjev, ki prihajajo iz Slovenije in tudi bivše skupne države. Tudi tokrat so knjigo uredili aktualni uredniki s portala Pesem si: Luka Benedičič, Lidija Brezavšček, Ana Porenta, Sara Špelec in Helena Zemljič, pri izboru tujejezičnih pa nam je priskočila na pomoč še Senada Smajjič. Izdajo zbornika Pesem si 22 so podprli Javni sklad za kulturne dejavnosti RS ter Občini Sodražica in Velike Lašče. Zahvaljujemo se jim, saj so omogočili, da so najboljše pesmi preteklega leta izšle tudi letos v tiskani obliki.

Na izidu 16. letnega zbornika poezije Pesem si 22 so bili z nami avtorice in avtorji, ki smo jih povabili k branju svojih pesmi iz nove knjige. Po dveh letih dalje, ki pa za Pesem si ni bila usodna, saj je glavnina našega delovanja vendar naslonjena na splet (objave, branje in komentiranje poezije, video večeri z avtorji in Odprti zasloni), smo si želeli slišati poezijo, ki je zazvenela z glasovi njenih ustvarjalcev. Pri Trubarju na Rašici so nas po pesemski reki, ki je zdaj žuborela, se svetila, lahko poplesavala, zdaj hrumela in kazala na bregove z vojnam, boleznimi in stiskami dandanašnjika, popeljali Brankica Bošnjak in Ljubica Ribič, naši gostji s Hrvaške, ki sta naše srečanje razširili iz vseslovenskega na mednarodno ter ustvarjalci_ke iz vseh koncev in krajev Slovenije: Ananda Boutoute, Jasna Janež Markič, Damjan Japelj, Branka Kamenšek, Felicita Medved, Alenka Mihorič, Mateja Mohorko, Marko Nemeč-Pečjak, Milan Novak, Irena Paj-

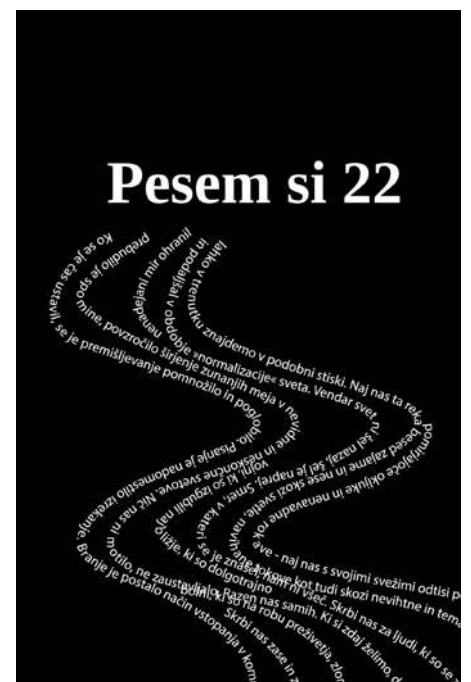
nik Beguš, Nada Pečavar, Janja Plevnik, Marko Skok – Mezopotamsky, Jože Vidmar, Janez Virant in Milan Žniderič. Pred vsakim posameznim sklopom branj so se predstavili prisotni soustvarjalci portala Pesem si, ki so tudi sami_e pesnice in pesniki. Urednica Lidija Brezavšček je v svojem nagovoru med drugim sporočila lepe želje Brede Konjar – Koni, ki se srečanja ni mogla udeležiti: »... zahvalim se tudi vsem Pesemsijkam in Pesemsijcem ter vsakemu posebej, da se beremo. Ob prav vsaki zapisani pesmi se namreč zavedam, da ni sama sebi namen, da je moja samo v času nastajanja in da takoj, ko ji odprem vrata, pripada vsem, ki jo berejo. /... / Pesem je tista, ki nas povezuje.« Urednica dr. Sara Špelec je izpostavila pomen virtualnega druženja na Pesem si, ki je blažilo samoto v času korone, saj je bilo na spletnem portalu tudi v tistih časih vedno živo in živahno. Jure Drlječan, pesnik in najdejavnejši prevajalec na portalu, je spregovoril o pomenu prevajanja za dostopnost pesmi širšemu krogu bralcev ter o tem, kako se želi s prevodi iz južnoslovanskih jezikov v slovenščino in obratno čim bolj približati izvirniku. Skrbnik portala Gregor Grešak se je zahvalil za razumevanje ob tehničnih težavah na portalu – vsi iz uredništva pa so z nami delili tudi svojo pesem.

Glasbeno sta prireditev, ki sem jo povezovala Ana Porenta, ozaljšala pevka Nina Virant ter kitarist in pevec Meto Banko s svojo svežo, zanimivo in rahločutno glasbo. Prvič sta nastopila v due-tu kot Metod gospon pa Nina ninasta in nas presenetila z naborom svoje glasbe, ki se je napajala v ljudskem izročilu, pri

poeziji Janeza Ramoveša in Nine Virant. Njuna glasba se je izjemno prilagajala poeziji in obiskovalci so se jima po prireditvi zahvaljevali za njun prispevek k letošnjemu srečanju Pesem si 22.

Da je prireditev imenitno uspela, je zaslužen tudi tehnik Zdenko Samsa iz KUD Primoža Trubarja Velike Lašče, Tine Dolžan iz KGD Reciklaža, ki je posnel dogodek ter članice in člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež, ki so pripravili pogostitev z domačimi dobrotami, ob katerih smo se v Galeriji skedenj še dolgo družili in pomenkovali o poeziji in izzivih življenja.

Hvala vsem avtoricam in avtorjem, ki ste delili z nami svojo poezijo, in vam, ki ste ji prisluhnili in jo posvojili.

ORGLEkids Slovenija tokrat v Ljubljani

Brane Košir

Foto: Marko Burger

V soboto, 8. maja, so otroci iz Sodražice, ki sodelujejo na delavnicah ORGLEkids Slovenija, doživeli poseben dan in čudovito izkušnjo. V spremstvu nekaterih staršev so se napotili v Ljubljano in si ogledali znamenite orgle v uršulinski cerkvi na Kongresnem trgu in pri frančiškanih na Tromostovju. Posebno doživetje je bilo tudi druženje s koncertnim organistom in orgelskim pedagogom prof. Daliborjem Miklavčičem, ki nas je pričakal v Ljubljani. V uršulinski cerkvi nam je sestra Diana Novak najprej na kratko predstavila zgodovino cerkve kot tudi delovanje samostana. Potem smo se povzpeli na kor, kjer stojijo trimanualne Goršičeve orgle iz leta 1891, ki jih je tudi mojster sam smatral za svoje najboljšo delo. Ker otroci že poznajo sestavo orgel in kako delujejo, so hitro sledila prva vprašanja: »Kje so mehovi in kako jih lahko poganjamo?« Radovedne poglede je zbujala tudi nepregledna množica raznolikih piščali, od največjih, ki so dolge skoraj 6 m, do najmanjših, ki merijo samo nekaj centimetrov. Organi-

zirano so vstopali v notranjost orgel in si vse od blizu pogledali. Najbolj vznemirljivo pa je bilo ob igralniku, kjer je Dalibor z domiselnimi melodijami odkrival čarobne barve registrov in piščali. To vznemirjenje se je v frančiškanski cerkvi še stopnjevalo. Tam so orgle še večje, saj imajo kar 59 registrov. Za otroke je bilo posebno doživetje, da so na oboje orgle lahko tudi sami zaigrali. Lepo jih je bilo opazovati, ko so pogu-

mno sedeli za igralnikom in ustvarjali zvoke, ki jih skozi delavnice, ki jim jih namenimo, tudi vse bolje razumejo.

Hvaležni smo sestram uršulinkam, še posebej s. Diani Novak, za topel in nadvse gostoljuben sprejem v Ljubljani. Enako Saši Frelihu – Mišu, dolgoletnemu organistu v frančiškanski cerkvi. Posebna zahvala Daliborju Miklavčiču, ki nas je navdušil s svojim igranjem in pedagoškim pristopom do otrok.

Trije nepozabni dogodki

Ivan Šega

Samemu sebi ne morem pritrđiti, ali sem si ta dogodek zapomnil ob njegovem nastanku ali pa se ga spominjam le na podlagi mamine pripovedi. Verjetno bo prav to drugo! V spominu nanj se celo vidim, kako sem bil ob tem dogodku oblečen in kako sem takrat tekal po dvorišču in izzval opisani dogodek.

Bil sem majhen otrok, ki sem komaj shodil in po velikem dvorišču utrjeval prve korake. Mama me je zaupala v varstvo staremu očetu, takratnem sedemdesetletniku, ona pa je v hiši opravljala vsakdanja dela. Ded, ki je sedel na zloženih in nerazrezanih hlodih drv ter pazil name, je na toplem soncu menda zadremal ali vsaj za nekaj trenutkov zaprl oči. Prav to je bilo zame usodno.

Na zadnji strani hiše je bilo gnojišče, ob njem pa gnojna jama. Vanjo se je izcejal gnojica iz hleva in svinjakov. Betonska jama ni bila pokrita z betonsko ploščo, ker se je za odvažanje gnojevke uporabljala velika zajemalka, nasajena

na dolgem ročaju. Da bi jo lahko zajemali, je morala biti odprtina jame dovolj velika, zato ni bila pokrita z betonsko ploščo, ampak le s približno deset centimetri debelimi smrekovimi bruni. Odrasla družina je vedela, da se jo mora izogibati, sicer se z nenadnim razmikom teh brun lahko hitro kdo znajde v njej. Jaz, kot najmlajši član družine, tega nisem vedel. Pa sem se brez vednosti deda podal na raziskovanje.

To se je hitro končalo. Brune so se razmaknile in jaz sem štrbunknil vanjo. Ne spomnim se, če mi je prijal hlad smrdeče gnojnice. Verjetno tudi razmišljal nisem o tem. Lahko pa bralec sam ugotovi, da zdaj tega ne bi pisal, če me ne bi rešila neka roka, ki je bila po naključju mamina.

Neznana sila jo je prav takrat pripeljala mimo in le videla je še, kako njen prvenec, oblečen v karirasto krilce, izginja med razmaknjenimi bruni. Ne vem, če je imela čas zakričati; le skočila je

in me zgrabila za oblekico ter me potegnila iz smrdeče gnojnice. Podzavestno me je prijela za nogice in me dvignila, da je iz mene iztekla vsa zaužita gnojica.

Tako sem živel. Med reševalno akcijo se je prebudi tudi ded.

Ne bom opisoval, kaj je bilo potem, ker je tudi ona nerada govorila o tem dogodku; le to sem si zapomnil, da jo je ded prosil odpuščanja za svojo nevestnost.

Včasih se spomnim tega dogodka. Takrat se zavem, da obstaja neka višja sila, ki uravnava naša življenja. Kdo je prav takrat, ko sem že odhajal v večnost, velel mami, naj hitro priteče na dvorišče? To je bila neka sila, ki je človek s svojo zavestjo ne more razumeti, še manj pa uporabiti. Takrat tudi pomislil, da je že takrat imel nekdo drugačne načrte z menoj. Verjetno je ocenil, da moram ostati na tem svetu in v življenju kaj postoriti!

Naj to moje sklepanje podkrepim še z enim dogodkom, ki bi me lahko stal življenja.

V poznejšem življenju sem v nekem obdobju nevede preživljal napade srčnega infarkta. V prsih sem čutil neko hripavost. Glede na različna dela, ki jih večkrat opravljam, nisem pomislil na kaj drugega kot na trenutni prehlad. Soproga me je nagovarjala, naj le grem k zdravniku. Kolikokrat v življenju sem bil prehladen, pa nisem iskal pomoči v ambulanti! Zato je tudi tokrat nisem poslušal.

Tako je minilo nekaj dni. Zaradi neke redne ponedeljkove obveznosti sem šel v Ribnico. Na prehlad nisem bil pozoren. Vendar mi je po končanem opravljanju nekaj reklo, naj le zavijem v Zdravstveni dom. Ubogal sem intuicijo in posredno s tem soprogo. Znašel sem se pred zdravnico, ki je ob mojem razlaganju počutja bledela. Ponudila mi je stol in mi velela, naj sedem. Sestri je spotoma naročila, naj takoj pokliče rešilni avto. Obe sta me spremljali, ko je rešilec z vključeno sireno drvel v bolnišnico. Kot je ugotovil kirurg, je bilo le še nekaj odstotkov pretočnosti žile v srcu. Le takojšnji operativni poseg me je rešil gotove smrti.

Naj na kratko obnovim tudi tretji dogodek na to temo. Po nekaj dneh od pregleda črevesja sva se s soprogo peljala v Ljubljano. Po prehodu železniške proge v Škofljici se mi je začelo vrteti v glavi. Imel sem še toliko moči, da sem zavil čez pločnik izven cestišča na neko dvorišče. Med padanjem v nezavest sem še uspel reči soprogi, ki je sedela poleg mene, naj pokliče številko 112. Potem me je zmanjkalo. Reševalci, ki so bili ob meni prej kot v desetih minutah, so me spravili k sebi in me odpeljali na urgenco. Tam so ugotovili, da sem v črevesje izgubil liter in sedem decilitrov krvi. Možgani pa so ostali na suhem!

Ko sem občasno pesimistično razpoložen, se spomnim na te dogodke. Pri tem me ozaveš misel na neko nevidno silo, ki je pravočasno posredovala, da so me trikrat potegnili z roba smrti. Takrat sem še bolj prepričan, da je nad nami nekdo, ki uravnava naša življenja in verjetno ve, kaj dela z menoj. Najbrž moram v življenju še kaj postoriti, preden me bo dokončno postavil spet pred zadnjo preizkušnjo!

Kadar sem optimistično razpoložen pa ugotavljam, da se mi je do sedaj trikrat dobro izteklo in da moram prisluhniti lastni intuiciji (in še komu), da bom moral preživeti še nekaj preizkušenj.

Društvo mažoret Sodražica

Nina Štupica

Društvo mažoret Sodražica je v letošnjem šolskem letu sestavljalo kar 24 članic in en član. Razdeljeno je v 3 starostne skupine začetnikov, nadaljevalk in treh najstarejših tekmovalk v našem društvu, ki so v letošnjem šolskem letu predvsem zaradi epidemiološke situacije velikokrat priskočile na pomoč pri treningih in spremstvih na tekmovanju.

Pred zimskimi počitnicami smo izvedli delavnico rekvizitov, izdelovali smo lizike, ki bodo prišle prav za nadaljnje tekmovalne točke. Za starše smo ustvarili Zimsko pravljico, kjer so se plesalke in plesalec pokazali z novimi, zimsko obarvanimi točkami, primernimi za praznični čas. Zimo smo tako odganjali na treningu kot pustne šeme in priklicali pomlad, ki je prinesla nove priložnosti. Intenzivno smo začeli z vadbami koreografij, s katerimi smo 12. 6. 2022 na tekmovanju Mažoretnih abeced v Kočevju dosegli kar nekaj zlatih, srebrnih in bronastih medalj.

Leto smo zaključili tako kot nam je najljubše, 26. 6. 2022 na Tržnem dnevu v povorki z vsemi člani ter tudi na trgu z nastopom Cici vrtalk in Mladink s svojimi barvitimi točkami.

Letos bi se radi zahvalili staršem za potrpežljivost in vztrajnost skozi leto, županu Blažu Milavcu in Občini Sodražica za vso podporo in pomoč, ravnateljici OŠ Sodražica Majdi Kovačič Cimperman, ki nam omogoča, da imamo prostor, kjer lahko vadimo, naši predsednici Nataši Arko, ki skrbi, da naše društvo deluje, kakor mora. Velika zahvala mentorici, vodji in koreografinji Klavdiji Križ Potisk, ki je odgovorna za naš današnji obstoj, za njeno vztrajnost in strokovnost in zahvala na splošno vsem, ki nas podpirajo in nam pomagajo, da lahko vztrajamo pri naši dejavnosti.

Zahvala šoferjem Prostoferja v naši občini

Ana Modic

Foto: Freepik

Zaradi različnih vzrokov (bolezen, bolečine, učinkovin zdravil na vožnjo) nismo sposobni sami priti do zdravnika, posebej še, če moramo na zdravljenje v oddaljene kraje. Tedaj nam pri vožnji priskočijo na pomoč poleg naših otrok, dobrih prijateljev ali prijateljev tudi šoferji Prostoferja v naši občini. In prav tem šoferjem se moram zahvaliti v svojem imenu, najbrž pa tudi v imenu vseh občanov, ki smo bili kdaj deležni njihovih uslug.

V zadnjih tednih junija in julija sem bila tudi sama deležna njihove družbe, njihove prijaznosti in ustrežljivosti. Občudovala sem njihovo mirno vožnjo, upoštevanje prometnih predpisov in znakov, omejitve hitrosti vožnje, njihovo poznavanje Ljubljane, prijazen način komunikacije z vrtarjem v bolnišnici in z menoj.

Ti šoferji prostovoljci darujejo svoj čas, znanje in spretnosti nam, potnikom v avtomobilu, poskrbijo za varno vožnjo in za naše dobro počutje v avtu. Za vse to pa nočejo nobenega plačila, kar pomeni, da so res prostovoljci. Smatram, da je njihovo delo tako humanitarno kot delo gasilcev. Oboji priskočijo na pomoč, ko je ta potrebna, in oboji so v življenjski nevarnosti. S prostovoljnimi delom človek bogati sebe in celotno družbo in zato je življenje v taki skupnosti lahko lepo.

Prav zato vsem šoferjem Prostoferja v naši občini iskrena hvala in pohvala za njihovo prostovoljno delo in pomoč občanom v stiski. Seveda pa velika zahvala tudi Občini Sodražica za pristop k programu Zlata mreža oziroma Prostofer.

Hvala Stane, Jože, Janez, Ivo!

Obnašanje mladih in otrok v stikih z ljudmi različnih generacij

Franc Mihelič, univ. dipl. inž. strojništva

Foto: Freepik

Spoštovani straši, vzgojitelji, majhni in veliki otroci in vsi starejši občani. Že daljši čas opažam obnašanje mladine in otrok v stikih s starejšimi ljudmi kot neprijetno za vse. Živimo v majhnih skupnostih kot so vasi, zaselki ... kjer se vsi vsaj na videz poznamo. V mojih mladih letih so nas starši, stari starši in učitelji učili vsaj za takratni čas normalnih odnosov. To velja tudi za pozdravljanje ob stikih z vrstniki ali starejšimi ljudmi.

V današnjih odnosih je postalo pozdravljanje nepotrebno ali celo odveč. Z lepim pozdravom človek vzpostavi normalen kontakt, ki omogoča nadaljnji pogovor v kakršnikoli obliki. Normalen pozdrav ob stiku z drugim človekom je tudi psihološka povezava z njim. Vse to omogoča sproščeno vzdušje in normalne odnose. Mene kot starejšega še aktivnega človeka vse to moti, ker vem, da je za normalno in plodno življenje potreben odprt in človeški odnos.

Starši so dolžni svoje majhne in velike otroke opozoriti tudi na tako nepomembne stvari, kot je pozdravljanje. Otroci so taki, kakršne starši vzgojimo in jih naučimo bolj ali manj sprejemljivega odnosa z okolico. Zelo lepo je, ko te mlajši človek pozdravi s kratkim »dober dan« ali »živijo« ali pa s preprostim »dober dan, stric«. Vsak, predvsem stari ljudje, ob tem dobi majhno kapljico dobrega občutka in se pozdrava razveseli. Zavedati se moramo, da bodo tudi naši otroci nekoč starejši in stari ljudje in bo to veljalo tudi za danes mlade ljudi. Zelo bi me razveselilo, če bi v bodoče opazil vsaj posameznike, ki bi poizkušali tak obstoječ odnos spremeniti na bolje. Za pozdrav ob stiku z drugim človekom ni potrebno, da se poznata. Lahko sta prvič v kontaktu, vendar lep pozdrav odpre marsikatera vrata.

Starjši se še spomnite, ko je bilo pozdravljanje obvezno v šolah, ustanovah, cerkvi, nič ne bi bilo narobe, če bi vsi ljudje, mlajši

in starejši, vsaj minimalno ohranili to navado. Zavedati se moramo, da živimo med in z drugimi ljudmi, kjer bi bili tudi malo bolj sproščeni odnosi dobrodošli.

Ob teh priložnosti bi prosil vse vzgojitelje, učitelje in ljudi, ki se ukvarjajo z mladino vseh starosti, da poizkusijo posvetiti več pozornosti tudi temu področju vzgoje in izobraževanja. Kulture in uspešen človek ni samo strokovno dobro izobražen, ampak tudi primerno oblikovan v medsebojnih odnosih. En majhen drobec je tudi en lep pozdrav ob kontaktih z drugimi ljudmi. Zdrav in odprt odnos z drugimi odpravi marsikatero težavo in omogoča predvsem lepše življenje.

Vsi ljudje nismo enaki in nimamo enakih pogledov na življenje, vendar vsi živimo v manjših ali večjih skupnostih in smo vsakodnevno v stikih. Zato so tudi ob današnjem napetem življenju ti medsebojni odnosi še kako pomembni za uspešno in zadovoljno prihodnost.

Označena pot do Velba

Pavlina Pihler

Foto: Marko Burger (fotografija je last Občine Sodražica) in Janez Arko

Velb, ki leži med kočjo na Travnici gori in Ogenjcu, je pomemben predvsem iz dveh razlogov. Prvič je lep primerek, kaj lahko naredi narava, je pa tudi zgodovinski spomenik.

Tu pod Velbom je imela leta 1941 zatočišče Ribniška četa. Ta je bila ustanovljena 13. 7. 1941 pod Suhim vrhom na Travnici gori. Bila je prva organizirana partizanska enota v Sloveniji. Četa, ki je ob ustanovitvi štela 10 članov, je iz dneva v dan številčno naraščala in v začetku septembra 1941 je imela že 27 članov, ki so bili predvsem iz Ribnice, Dolenje vasi, Sodražice, Stare Cerkev in drugih slovenskih krajev. Delovala je predvsem na domačem območju, med drugim je 15. 8. 1941 napadla italijansko predhodnico na Jasnici.

V hudi zimi z obilico snega je 25. oktobra 1941 nekaj borcev, ki so bili namenjeni na sestanek nad Novo Štifo, padlo v italijansko zasedo v bližini kapelice na Travnici gori. Toni Juriševič je padel pod streljo, Alojz Handler pa je bil hudo ranjen. Tovariši so ga prenesli v taborišče pod Velbom, kjer

pa je podlegel ranam. Pokopali so ga pod mogočno smreko 25 m stran od Velba. Na smreko so člani Zveze borcev Sodražica leta 1977 pritrtili leseno ploščo z napisom, da je tu pokopan Alojz Handler, leta 2019 pa smo jo člani KO ZB Sodražica zamenjali z novo, kovinsko. Grob Alojza Handlerja je s sklepom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve vpisan v register vojnih grobišč.

Iz omenjenih razlogov smo se člani Krajevne organizacije Zveze borcev za vrednote NOB odločili, da označimo pot, ki vodi do Velba. Od glavne ceste, ki vodi od kočje na Travnici gori do Ogenjce in Loškega Potoka, smo postavili oznake. Velb je od glavne ceste oddaljen cca. 1 km, vendar se zaradi vlaka levo in desno ob poti zlahka zgubiš. Kupili smo kostanjeve stebre, nanje pa namestili ploščice z oznako VELB. Ploščice nam je izdelal in polakiral g. Janez Trhljen iz Zamostca, napis na ploščicah pa je vžgal g. Andrej Pogorelec, in to brezplačno. Obema se za njun prispevek zahvaljujemo.

Preteklosti ne moremo kar pozabiti

Marinka Vesel, predsednica društva

Članice Društva podeželskih žena Ribnica in pevke Vesele Ribničanke ne počivamo. Še naprej smo dejavne, saj sodelujemo na raznih prireditvah in dogodkih.

V prvem polletju smo poleg občnega zbora in naših rednih srečanj na povabilo Občine Ribnica sodelovale na pustnem dogodku, ki se je odvijal pred Miklovo hišo, izdale brošuro 20 let naših dobrot, predstavile naše društvo in občino s pečenimi dobrotami in stvaritvami na sejmu Alpe-Adria, postavile velikonočno razstavo Pirhi na ogled, postavile drugo razstavo Ohranjena dediščina, v ribniškem Domu starejših občanov izvedle dve delavnici – izdelovanje suhega cvetja in stvaritve iz slanega testa, s katerimi smo razveselili prisotne stanovalce, ki so podoživljali svoje ročne spretnosti iz mladosti. Veselo in poučno je bilo tudi sodelovanje z mladimi nadobudneži, ko smo jih v gradu na županov dan učili delati kvašene ocvrte dobrote, ki so jih za nagrado tudi pojedli. Na Tržnem dnevu v Sodražici smo sodelovale na stojnici in v sprevidu, kjer smo domače in tuje goste postregle z našimi dobrotami. V skednju na Bregu, v prostorih društva VETER, pa smo imele ob prijetnem druženju in postavljeni razstavi zaključek delavnice Vezenje nekoč in danes.

Veliko dela imamo pevke Vesele Ribničanke, saj letos obeležujemo 20. obletnico našega delovanja. Poleg rednih vaj in snemanj je za nami že kar nekaj nastopov. Prepevale smo na srečanju ljudskih pevcev v Pivki, pekle in nastopale na dogodku Društva vinarjev Rez trte, zapele z ribniškimi upokojenci v Izoli, zapele v gradu na Kulturni promenadi, s petjem in kmečko malico bodrile brške kosce na Bregu, ob zvokih harmonike naše članice Danijele Gruden zapele novo pesem na srečanju ljudskih skupin v Predgradu Najlepše je v Ribnici, katere besedilo sem napisala za predstavitve Ribnice in nas pevke Veselih Ribničank. Najbolj pa smo vesele naših novih projektov, saj smo v tem času izdale pesmarico, drugo CD-ploščo in knjigo o pevkah Veselih Ribničankah.

Pesmarica in CD-zgoščanka nosita naslov Kaj nam pa morejo, če smo vesele. V njej smo zbrale in posnele pesmi v spomin na nas in naše dvajsetletno prepevanje, saj je knjigi priložena tudi USB-kartica, na kateri so glasovni posnetki vseh besedil. Nekatera prirejena besedi-

la so naše predstavitvene pesmi, večina pa opeva nekdanje kmečko življenje ljudi na vasi, njihovo delo, medsebojno ljubezen in ljubezen do svoje rodne zemlje in domovine. Pesmarica zajema opis pevk še v treh jezikih in ob tej priložnosti hvala vsem trem prevajalcem – Franciju Veselu za angleški, Franciju Miheliču za nemški in Anamariji Petelin za italijanski prevod. Na 52 straneh si boste lahko ogledali 20 fotografij in prebrali besedila 29 pesmi. Ljubiteljem ljudskega petja pa bodo priloženi glasovni posnetki ob poslušanju božali dušo in privabili smeh na obraz.

Lahko rečem, da smo pevke Vesele Ribničanke v srcu bogate, da znamo zapeti toliko lepih in srčnih besedil, ki tudi nam veliko pomenijo in so spomin na naše prednike. Skozi naša druženja smo jih vesele radostno prepevale in ponosne bomo, kadar jih bo prepeval tudi naš mladi rod.

Seveda pa je naše nastope bogatil tudi izgled skupine. Poleg petja in narečne ribniške besede smo ljudem prikazovale tudi ribniško oblačilno kulturo, ki je opisana v naši čisto novi knjigi z naslovom Ribniška preteklost v novi podobi. Knjiga ima 217 strani, na katerih je čez 400 fotografij, ki nazorno prikazujejo nas pevke in naša oblačila, ter popis vseh večjih udejstvanj, dogodkov in prireditev.

Ta knjiga je nastajala v času pandemije. V času, ko je bilo na preizkušnji naše zdravje, sprejemanje novih pravil in discipline, vzdržnost, doslednost in medsebojna potrpežljivost.

Vse to sem med ustvarjanjem knjige občutila tudi jaz. V pisanje in pripravo gradiva je bilo vložene veliko dobre volje, truda in prostega časa in v zadošče-

nje mi je, da sem se ob vsem tem tudi veliko naučila.

Zame je prepevanje kot zdravilo za žalost, kot lepa misel, ki boža dušo, kot sončni žarek, ki greje srce. Petje v meni oživi duha, me radosti in oživi veselo razpoloženje vsakič, ko zapojem, ali ko si ob ustvarjanju tekstov brundam melodijo, po kateri nastaja nova priredba besedila. Verjamem, da ravno ti občutki združujejo in povezujejo našo skupino pevk.

Zato hvala vsem pevkam za prijetna druženja ter veliko vložene truda in časa za petje in opravljene kilometre na pevske vaje in nenazadnje za sprejemanje mojih pesmi in oblačilnih projektov. Velika hvala našima zborovodkinjama Bernardi Kogovšek in Nataši

Arko za odlično vodenje in podajanje njunega dragocenega znanja in časa. Hvala Marjani Starc in Tatjani Košir za tekstovni pregled. Hvala sinu Franciju za moralno podporo, za vso slikovno obdelavo, pomoč pri oblikovanju knjige ter za požrtvovalnost pri spreminjanju postavitev. Hvala zakoncema Pakiž za pomoč pri oblačilnem projektu, Občinama Ribnica in Sodražica ter vsem donatorjem za finančno pomoč, pa tudi vsem ostalim za kakršnokoli pomoč in moralno podporo pri izvedbi vseh projektov, ki smo jih kot skupina skupaj izvedli skozi čas našega delovanja. Hvala Tiskarni Peterlin in Luart d. o. o. za tiskanje knjige in pesmarice.

Pa naj bo s temi projekti zabeleženo, da smo Vesele Ribničanke nekoč obstajale ...

Knjigi vam bomo 1. 9. 2022, ob 19. uri, v ribniškem gradu tudi predstavile in vas ob tej priložnosti z veseljem gostile. Do takrat pa vam želim prijetno dopustovanje.

Aktivnosti društva Sožitje

Tomaž Košir in Katjina mama (Retijska uvala)

Izlet na Kras

V soboto, 11. 6. 2022, smo šli na izlet v Goriška brda. Najprej smo se ustavili na počivališču. Pojedli smo malico iz popotne torbe in popili jutranjo kavico. V Vrtojbi smo pobrali vodičko Ireno. Najprej smo se ustavili v Cerju, kjer se nahaja pomnik braniteljev slovenske zemlje. Stoji na razglednem hribu Cerje, 343 metrov nad morjem. Lokalna vodička je povedala, da je pomnik miru visok 25 metrov. Predstavila je zgodovino od 1. svetovne vojne naprej. Ogledali smo si tudi kratek film o 1. svetovni vojni. Pobudnik gradnje pomnika je društvo TIGR. Povzpeli smo se v prvo nadstropje, kjer je čudovit razgled. V daljavi smo videli Tržaški zaliv, Šempeter, Sveto Goro, gore ... Potem smo se odpravili v Opatje selo. Lokalni vodič nam je povedal zgodovino bičarstva. Imeli so 8 delavnic, v katerih so pred 1. svetovno vojno izdelovali biče. Izdelovali so dve vrsti bičev: prvi je bil gladek, drugi pa pleten. Potem so nas odpeljali na razstavo o 1. svetovni vojni. Ogledali smo si originalne predmete, ki sta jih vojskujoči se strani uporabljali na soški fronti. Po ogledu smo šli na okusno kosilo na turistično kmetijo Abram-Žerjal. Po kosilu smo si ogledali pokopališče Miren, ki je bilo razdeljeno na dva dela, italijanskega in slovenskega. Ogledali smo si še cerkev Žalostne Matere božje.

Hvala vodički Ireni za vodenje izleta in naši članici Ivanki Petek.

Izlet v Izolo

V petek, 27. 5. 2022, smo imeli z VDC-jem izlet v Izolo. Bilo je sončno in zelo vroče. Ko smo prispeli na kmetijo Lukač, smo imeli kosilo, potem pa smo se odpravili proti Izoli. Po okolici Izole smo se peljali z vlakcem, po vožnji pa smo šli na pijačo in sladoled. Domov smo prišli pozno popoldne. Hvala spremljevalcem VDC-ja.

Ogled Predjamskega gradu in Postojnske jame

V soboto, 14. 5. 2022, smo šli z društvom Sožitje Ribnica na mini izlet do Predjamskega gradu in v Postojnsko jamo. Najprej smo se ustavili v Predjamskem gradu. Ker nimajo vodiča, smo si grad ogledali sami. Imeli smo napravico, ki nas je vodila iz sobe v sobo. Po ogledu gradu smo pomalicali, potem pa smo se odpravili v Postojnsko jamo. Ogled jame smo imeli ob 12.00 uri. Z vlakcem smo se peljali 2 km. Po izstopu z vlakca nas je vodila vodička. Videli smo kapnike, ki se imenujejo špageti in jih je 110.000. V jami je tudi človeška ribica in koncertna dvorana, vsako leto so tudi žive jaslice. Jama je zelo lepa in zanimiva. V njej je 10 stopinj. Po ogledu Postojnske jame smo se odpravili na kosilo na Rakek v gostilno Furman, potem pa smo se odpravili domov.

Hvala lepa ge. Marjeti za čudovit izlet in potrpljenje.

Pohod po Retijski uvali

V soboto, 28. 5. 2022, smo se člani društva Sožitja Ribnica zbrali v Retjah v Loškem Potoku, da se sprehodimo po najlepši kraški uvali do cerkvice sv. Florjana. Tam nam je gospa Anica opisala njeno zgodovino. Sledila je sveta maša, ki jo je daroval potoški župnik. S čudovitim petjem so jo polepšali potoški cerkveni pevc. Po maši nas je nagovoril gospod župnik in nam povedal nekaj stavkov v tolažbo, ki jo potrebujemo starši. Duhovno obogateni smo se odpravili v vaški gasilski dom. Gasilci so nam odstopili prostor, kjer smo nadaljevali druženje. Podprli smo se z malico, ki jo je doniralo podjetje ANIS TREND, in s sladicami, ki smo jih pripravile mame. Kljub deževnemu popoldnevu smo se imeli lepo. Počutili smo se sprejete, kar nam veliko pomeni. Hvala vsem, ki ste nam polepšali dan. Pokazali ste, da vam je mar za nas starše s težko preizkušnjo in za naše otroke. Postali ste njihovi prijatelji.

Vikend seminar v Radencih

Člani društva Sožitja Ribnica smo se aprila udeležili vikend seminarja za družine v Radencih. Tja smo potovali z avtobusom. Najprej smo imeli postanek na Trojanah. Po tridesetih minutah smo pot nadaljevali proti Radencem. Nastanili smo se v hotelu Radin/Izvir. Ob 17.00 uri smo imeli predavanje. Mi otroci smo imeli delavnice, izdelovali smo podstavke za kozarce. Staršem pa je predaval g. Srečko Šalamun na temo Preoblikovanje stališč. Po večerji smo bili prosti. Naslednji dan, v soboto, smo se šli po zajtrku nekateri kopat. Ob 11.00 uri je bilo predavanje za starše na temo Zdrav življenjski slog, otroci pa smo imeli delavnice. Po kosilu so sledili kopanje in proste aktivnosti. Po večerji smo imeli skupno druženje, igrali smo se pantomimo in vislice. Veliko smo obujali razne spomine. V nedeljo po kosilu smo zapustili hotel in se odpravili proti domu. Menim, da je vikend seminar dosegel svoj namen, da smo izvedeli nekaj novega in koristnega, predvsem pa smo se imeli lepo. Hvala vsem udeležencem za dobro voljo, predvsem pa Joži, ki se vedno potrudi za dobro organizacijo, dobro voljo in zna prisluhniti potrebam in željam udeležencev.

Živa knjižnica

Maruša Novosel

Foto: arhiv Žive knjižnice

K nam prihaja Živa knjižnica: knjižnica, v kateri si lahko za pogovor »izposodiš« osebo, ki denimo komunicira z dušami pokojnih, nuno, nekdanjega alkoholika ali, na primer, znano televizijsko osebnost. Živa knjižnica bo v soorganizaciji Knjižnice Miklova hiša in Rokodelskega centra Ribnica potekala v Ribniškem gradu v soboto, 27. avgusta, od 10. do 14. ure. Živa knjižnica je v naših krajih novost, zato nekaj informacij o tem projektu, ki ga podpira tudi Unesco, mednarodna organizacija, ki skrbi za kulturo in dediščino.

KAJ JE ŽIVA KNJIŽNICA?

Živa knjižnica je projekt, ki se je začel leta 2000 na Danskem in trenutno poteka v 85 državah po svetu. Deluje na način kot knjižnica, le da so knjige pravzaprav ljudje s svojimi zgodbami, tako imenovane žive knjige.

KDO SO ŽIVE KNJIGE?

Žive knjige so osebe, ki so v družbi pogosto zaznamovane s predsodki, stereotipi ali pa opravljajo kakšen zanimiv oziroma nenavaden poklic.

KAKO POTEKA ŽIVA KNJIŽNICA?

Bralec si izposodi živo knjigo za pogovor za določen čas, to je pol ure ali največ 45 minut. Pogovor poteka iz oči v oči, na stolu ali na klopci v parku in je bolj intimne narave. Živo knjigo lahko sprašujemo vse, kar nas zanima, vprašanja pa morajo biti spoštljiva.

KAKŠEN JE NAMEN ŽIVE KNJIŽNICE?

Z Živo knjižnico se preko inovativne metode aktivnega dialoga ozavešča o človekovih vrednotah in pravicah ter spodbuja razpravo o predsodkih in stereotipih v družbi.

KATERE ŽIVE KNJIGE BODO NA VOLJO V RIBNICI?

V Ribnici bo na voljo več kot deset živih knjig z različnih področij, med njimi tudi osebe, ki jih poznate iz medijev. Točen seznam živih knjig bo objavljen nekaj dni pred dogodkom. Za pogovor se ni treba najaviti. Vabljeni!

60 let DU Sodražica

Milka Gornik

27. maj 1962 je datum, ko je bilo ustanovljeno Društvo upokojencev Sodražica, 2022 pa je leto, v katerem praznujemo njegovo častljivo šestdesetletnico. Ob tej priložnosti smo izdali knjigo, katere avtorica je Cvetka Vesel. V njej je tekstovno in slikovno prikazana prizadevnost in uspešnost naših članov v obdobju šestih desetletij.

Da pa ne bo ta obletnica ostala neobeležena, pristrčno vabim vse člane društva, še posebej jubilate, zlato- in bisernoporočence, da se 3. septembra 2022, ob 15. uri, srečamo v dvorani Osnovne šole Sodražica.

Organizacijski odbor se bo potrudil, da nam bo prijetno in zabavno, kot se za tako svečanost spodobi.

Še enkrat lepo vabljeni in na snidenje.

DU SODRAŽICA

V SKRBI ZA DUŠEVNO ZDRAVJE LJUDI!

Za krepitev svojega zdravja in boljšega počutja lahko veliko storimo sami. Včasih pa to ni dovolj. Takrat, ko sami ne zmoremo, nam na poti do notranjega ravnovesja in duševnega zdravja lahko pomagajo drugi.

NACIONALNI PROGRAM DUŠEVNEGA ZDRAVJA

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Cerkev na Strmci v znamenju treh obletnic

Ludvik Mihelič

Foto: Marko Burger

Med podružnicami v naši župniji ima posebno mesto cerkev Žalostne Matere božje na Strmci. Svete maše v njej so le nekajkrat letno, notranja oprema je skromna, ima pa zanimivo zgodovino nastanka. Od nje se kljub hitremu zaraščanju v zadnjih desetletjih odpira še vedno lep pogled na Sodražico.

Cerkvica leži na nadmorski višini 600 metrov in se dviga dobrih 60 metrov nad Sodražico. Od kdaj pa stoji in zakaj? Na začetek gradnje nas opomni napis na portalu: letnica 1842 in Mater Dolorosa (Žalostna Mati božja). Spomladi, pred 180 leti, so na pobudo sodraškega vikarja Matevža Kavčiča, ki je deloval med leti 1821 in 1850, pričeli graditi cerkvico (kapelo) na Strmci. Ker je v Sodražici v prvi polovici 19. stoletja, zlasti leta 1836, morila kolera (podobno kot marsikje drugje na Kranjskem), je vikar 16. avgusta 1836 pripravil posebno procesijo. Na začetku procesije so nesli Marijino podobo. Verniki so se zaobljubili, da bodo, če bodo na Marijino priprošnje uslišani in rešeni hude bolezni, postavili njej na čast cerkvico.

Presenetljivo je, da vikar za zidavo ni pridobil ustreznega dovoljenja niti pri civilni niti pri cerkveni oblasti. Zlasti ribniški dekan je ostro nasprotoval zidavi cerkve. A Kavčič je vztrajal in za gradnjo navdušil tudi prebivalce. Po šestih letih so cerkvico dogradili in bila je blagoslovljena na praznik Žalostne Matere božje leta 1848.

Nad glavnim oltarjem je velika celostenska slika, na kateri je upodobljeno Kristusovo snemanje s križa, 13. postaja križevega pota. V ospredju je Marija z mrtvim Jezusom v rokah (motiv je v slikarstvu znan kot Pietá ali Sočutna). Podobo je naslikal Franc Kurz Goldenstein (tudi avtor najstarejše upodobitve Franceta Prešerna). Na levi strani visi slika sv. Antona Puščavnika, na desni sta upodobljena zavetnika oz. priprošnjika pri kužnih (nalezljivih) boleznih, sv. Rok in sv. Boštjan.

Cerkvico so lepšali tudi pozneje, zlasti za časa župnika Jožefa Lesjaka, ki je poskrbel med drugim za dobro pot do cerkvice. Temeljite prenove je bila deležna leta 1911 za časa župnika Franca

Travna. Težka usoda jo je doletela med drugo svetovno vojno, ko se je vanjo naselila italijanska vojaška posadka. Leta 1942, pred 80 leti, se je med kuhanjem vnel požar. Le zaradi prizadevnega gašenja tedanjega kaplana Franceta Čampe (Matičevega iz Zapotoka) in nekaterih faranov so rešili večino opreme. Zvonik je zgorel, streha pa je bila močno poškodovana.

Nato je cerkvica dolga leta propadala. Uničenja jo je rešil župnik dr. Stanko Lenič, ki je leta 1961 pričel s temeljito obnovo. Restavrirane so bile vse slike, prebeljena notranjščina, prenovljena streha in izdelan zaključek zvonika v obliki piramide. 16. septembra 1962, pred 60 leti, je obnovljeno cerkvico blagoslovil generalni vikar ljubljanske škofije dr. Jožef Pogačnik. Tedaj je res zablestela, zgledno so uredili tudi okolico. Pri obnovi so zelo zavzeto sodelovali predvsem vaščani Zamostca, Sodražani in z darovi nekateri izseljenci.

Cerkvica še danes ni povsem opremljena. Najhujša nadloga pa je vlaga, ki je močno načela njene stene. Letos so se Zamoščani pod vodstvom ključarjev lotili večje obnove. Najprej se ureja drenaža okoli cerkve oz. odvodnjavanje, v nadaljevanju bo potrebno sanirati notranje zidove. Zato je (bo) zelo dobrodošel vsak še tako skromen dar za obnovo.

V preteklosti je bilo bogoslužje zelo pogosto, saj so bile po dograditvi redne tedenske maše. Večkrat so bile tudi procesije, vsako leto na prošnje dneve pred Gospodovim vnebohodom, in za sveto leto. Zanimiv je podatek, da so bile v drugi polovici 19. stoletja redne maše za šoloobvezne otroke ob koncu pouka (med 9. in 14. avgustom), ko so učenci s šolsko zastavo odšli na Strmco k maši. Nato so se vrnil v šolo, kjer so prejeli šolska naznanila.

V cerkvici so zadnja desetletja maše nekajkrat letno. Žegnanjska nedelja je po godu Žalostne Matere božje, svete maše so še na god sv. Antona Puščavnika (17. januar), na cvetni petek, na god sv. Roka (16. avgust) in na praznik Žalostne Matere božje (15. september). V postnem času je eno izmed nedelj križev pot, v maju pa so običajno eno nedeljo šmarnice.

Cerkev je zelo akustična in primerana za koncerte komorne glasbe. Nekaj teh je v preteklosti že bilo. Želeti si je, da bi cerkvica večkrat oživel, bodisi s priložnostnimi glasbenimi nastopi ali morda s spokorno procesijo, saj nam tudi današnji čas z nadlogami ne prizanaša. Za sprehajalce vsekakor ostaja Strmca priljubljena razgledna točka, za vernike kraj molitve, vsem pa ponuja možnost umiritve.

Ali sploh še potrebujemo Boga?

Nova Štifta po 210 letih ponovno brez stalnega duhovnika

Peter Lesar

Foto: Daniel Vincek

Naše cerkve. Ob slovesnem zvonjenju nedeljskih juter. Jasno zarisane na obzorju. V zamišljenem molku nočnega počitka ... Kot da jih je neznana roka, ki je posejala zvezde na obok neba, raztrosila po slovenski deželi. Svetijo se v soncu. Vabijo k molitvi, k počitku, ponujajo zavetje tišine. Nihče ne pozna vseh po imenu, le redki so obiskali večino med njimi. In četudi samo hodimo mimo, četudi jih zgolj bežno uzremo na vrhovih hribov in gričev, se nam nekako zdi, da morajo biti tu. Kamorkoli se odpravimo, nas pozdravi dobrodošlica zvonikov, ki se dvigujejo v nebo.

Pisalo se je leto 1812. Grofi Kobencliji so dobro skrbeli za cerkev in za duhovnika pri Novi Štifti. Za opravljanje nekaj maš so mu dajali precej žitnega prispevka. Ko pa je prešla ribniška graščina v last Antona Rudeža, je ta pomoč izostala, zato duhovnik ni mogel več shajati. Tako so jožefinci, ki so hoteli božjo pot zapreti, dosegli svoj namen. Od leta 1812 do 1832, torej skupaj neprekinjeno 20 let, Nova Štifta ni imela nobenega duhovnika. Cerkev je bila zapuščena, svete stopnice oskrunjene, kapela sv. Jožefa je izgubila streho, vrata in oltar, orgle iz leta 1761 so prodali, prav tako Marijin kip, ki so ga nosili pri škapulirskih mesečnih procesijah. Prišel je celo ukaz, naj podrejo romarsko hišo, cerkev in kapelo. Da se to ni zgodilo, je bil zaslužen takratni ribniški dekan, ki je z izvršitvijo povelja tako dolgo odlašal, da je potihnil vihar okoli romarskih svetišč. Ker pa ni bilo duhovnika, so se opustili številni shodi, porazgubile stare listine, paramenti, posode in pisma, v katerih so bili zagotovljeni odpustki in privilegiji.

Kdo bi vedel, koliko popotnikov se je v zamolkem hladu cerkvenih ladij iz različnih preteklih časov pobožno zahvalilo za dobro srečo; koliko življenjskih zgodb je zvenelo med procesijami, prazniki in žeganji; koliko otrok je v krstilnicah dobilo svoje ime in ga nosilo v dobrem in slabem, skozi poletja in zime ... do zadnjega blagoslova. Kdo ve, koliko svatov in priprošenj, koliko molitev, stisk in darovanj je bilo in minilo, da bi se nadaljevale v vedno nove molitve ... Kdo ve, kolikokrat že ...

V cerkvenih ladjah počiva spomin. Tu so ljudje – vsak po svoje, nekateri pogosto, drugi samo včasih – iskali mir in tolažbo. Tu so shranjene pesmi in minule zgodbe. Kdo bi vedel, kakšne in koliko jih je bilo. Kdo bi vedel, katere še pridejo.

Piše se avgust, leto 2022. Zaradi upadanja števila slovenskih frančiškanov bodo ti na zahtevo vrhovnega vodstva reda postopno opustili nekaj svojih redovnih hiš, med njimi tudi Novo Štifto, kjer delujejo dobrih sto let. (Slovesna umestitev redovne skupnosti frančiškanov je bila 30. avgusta 1914.) Od 1. avgusta 2022 pri Novi Štifti ni več stalnega duhovnika (patra), bo pa še ostal brat Marijan Cvitak, ki je predstojnik samostana in tudi rektor cerkve, za kar smo lahko Bogu hvaležni. Od 1. avgusta je tako spremenjen urnik svetih maš. Za maše, ki bodo v nedeljo ob 7. uri in ob 10. uri in trikrat ob delavnikih (torek ob 7.30 uri, četrtek ob 17. uri in sobota ob 7.30 uri), bodo skrbeli dekanijski duhovniki. Takšen je dogovor do novega leta.

Kjerkoli so ljudje živeli, so gradili cerkve. Slovenski človek je zmeraj znova odložil orodje in delo, da bi našel zbranost v molitvi. Molil je za obilno letino, za dobre pri-

ložnosti, za prave kupčije, za sladko vino ... Molil je iz hvaležnosti in iz želje, da bi se mu boljše godilo, ali pa, da se mu ne bi obrnilo na slabše. In cerkveni zvonovi so vabili jutraj in zvečer in ob nedeljah, za nekatere godove tudi praznično med tednom. Kdo ve, če je bilo včasih življenje res toliko preprosto. Morda je bilo bolj mirno. Morda so ljudje ravno zato sezidali toliko cerkva – da bi našli več miru za svoje misli.

Kaj storiti? Molimo in prosimo, da naše cerkve ne bodo samevale. Naj nam Gospod nakloni obilo duhovnih pastirjev, da bomo skupaj znali in zmogli ohranjati tradicijo naših staršev in starih staršev. Cerkev ni samo od duhovnikov, kot zmotno mislimo, cerkev je skupnost nas vseh. Marija pri Novi Štifti nas bo še naprej čakala, da jo obiščemo, k njej molimo, se ji priporočimo. Bodimo bolj aktivni, da se romarsko svetišče pri Novi Štifti ne zapre. Poromajmo k Mariji Vnebovzeti, kadar le utegnemo, naj bo to med tednom ali ob nedeljah. Dobrodošli vsi, tudi novi sode-

lavci, ki bi radi sodelovali pri bogoslužju (ministranti, bralci božje besede, pevci). Darujmo dar za svete maše za naše rajne, naše priprošnje, saj se bo le tako ohranjalo bogoslužje v cerkvi. V nadaljevanju bomo povabljeni tako verniki iz soseke kot tudi ostali dobri ljudje k aktivni vlogi pri skrbi za cerkev, samostansko hišo, urejanju okolice pod stoletnimi lipami, urejanju samostanskih vrtov. Vsak pri sebi po svojih močeh bo lahko prispeval v mozaik k ohranjanju našega svetišča. Naj nam bo naša cerkev Marije Vnebovzete pri Novi Štifti v ponos še naprej, za naše naslednje generacije. Vsak pri sebi pa naj

se iskreno vpraša, ali sploh še potrebuje Boga in ali lahko s svojim zgledom doprineše k prijaznejšemu odnosu do vere in ohranjanju romarskega svetišča, ki nas vabi na Brinov grič že polnih 381 let.

Naše cerkve. Spomeniki narodove kulture in umetnosti. Tabori, ki so jih pred več stoletji zidali kmetje za obrambo pred Turki. Božji hrami. Mesta za počitek in molitev. Za vsakogar imajo drugačen pomen in vrednost. In za vse nas se razlega pesem njenih zvonov. Za zdravje, dobro srečo, za polnost vsakega dne.

Nov urnik svetih maš pri Novi Štifti

Od 1. avgusta 2022 velja spremenjen urnik svetih maš v cerkvi Marije Vnebovzete pri Novi Štifti. Te so sedaj:

Torek: 7.30

Četrtek: 17.00

Sobota: 7.30

Nedelja: 7.00 in 10.00

Kontakt: Marijan Cvitak, predstojnik in rektor svetišča pri Novi Štifti, tel. 041 739 595

Društvo Šola zdravja vas vabi na gibalno veselico

Neda Galijaš

Ljudje si običajno naredimo žur v večernih urah. Lahko se odločimo in gremo ven na potep po mestu, sami ali pa jo mah-nemo na kakšno skupno veselico. Ampak vse to se dogaja šele zvečer! Šola zdravja organizira skupne veselice že zjutraj in to povsod po Sloveniji. Veselice se začnejo že ob 7.30 ali ob 8. uri. Najprej preverite na tej povezavi <https://solazdravja.com/skupine-po-obcinah/>, kdaj se pri vas začnejo, da ne bi česa zamudili, saj se na teh veselicah dogajajo pomembne reči. Tam se vsako jutro zahvalijo novemu dnevu. Prvih 30 minut se gibajo in plešejo po metodi »1000 gibov«. Glasbo ustvarja orkester »Narava bend«, v katerem igrajo psi, mačke, ptiči, žabe, kokoši in še marsikdo, ki se znajde v bližini lokacije ene od številnih veselic na prostem. Kdaj pa kdaj zvoke popestrijo veter, dež in grmenje. Nič hudega, saj se v bližini vedno najdejo kakšne strehice, pod katere se malo bolj stisnemo, kot se za veselico navsezadnje tudi spodobi. Tisti, ki redno hodijo na veselice Šole zdravja, radi poudarijo, da se na njih z veseljem oglasijo, saj se tam obenem gibajo in družijo, kar pa zelo dobro vpliva tako na

fizično kot tudi psihično zdravje. Dobre besede o gibalnih veselicah so prišle tudi do Ministrstva za zdravje, ki jih zdaj podpira že osmo leto. Torej, recept za ohranjanje in krepitev našega zdravja je enostaven, čim več gibanja in čim več druženja. Letos se je tej podpori pridružila še Fundacija za šport.

Pridružite se tudi vi! Čim več ljudi se zbere, bolj bo veselo. Če na vasi, v kraju ali naselju, kjer živite, še nimate takšne veselice, se oglasite na naslov Šole zdravja info@solazdravja.si, kjer se bodo potrudili, da tudi pri vas čim prej organizirajo vsakodnevno jutranjo gibalno veselico. Pa na zdravje!

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA

tel.: 059 932 066

e-mail: info@solazdravja.si

<https://solazdravja.com/>

Kakšen je tvoj pogled na Sodraško dolino skozi fotografski objektiv

V uredništvu bomo veseli tvojih foto prispevkov. Tematika je poljubna, zaželena je le **visoka ločljivost fotografij**, saj nikoli ne veš, morda se ravno tvoja znajde na naslednji naslovnici.

Fotografije zbiramo na suhorobar@sodrazica.si, kjer smo ti tudi na voljo, če imaš kakšno vprašanje. Zdaj pa veselo na delo!

Kdo je lahko animator in voditelj oratorija?

Ljubica Košir

Foto: arhiv kluba Kresnička

Animatorji so velikodušna skupina mladih deklet in fantov, ki vsako leto skrbno pripravijo oratorij za otroke. Lahko rečemo, da so oratorijski animatorji tisti, ki oratoriju dajejo dušo (anima = duša). V večini so to srednješolci, študentje in učenci zadnjih razredov osnovne šole, prav vsi pa so prostovoljci. Ni jim vseeno, kako današnji otroci preživljajo počitnice, hkrati pa so svoj prosti čas pripravljani darovati za druge. Kot ekipa poskrbijo prav za vse na oratoriju, od petja in igranja kitare do vodenja iger, delavnic, športnih dejavnosti, vodenja katehez in molitev, priprave dramske igre, izleta, pohoda, piknika ... Ob vsem tem skrbijo za varnost otrok, da vse poteka po programu, za red in disciplino, pridobivanje sponzorjev in donatorjev, gostov. Prav

gotovo so tisti, brez katerih oratorija ne bi bilo. Animator spreminja svet mladih, svoj prosti čas posveti otrokom in tako pomaga tudi staršem, ki so v večini zaposleni.

Otroško veselje, igre, bansi, ustvarjanje na delavnicah, petje, ples, pogovori, vodne igre, blatne igre, pohodi v naravi, izleti ... Urice prijetne utrujenosti in radoživosti voditeljev, animatorjev in otrok lepo in koristno obarvajo vse dneve oratorija. Včasih se animator uči tudi od starejših, ki že imajo izkušnje in tako lahko že napreduje v voditelja (voditeljico), ki potem skrbi tudi za animatorje. Biti animator pomeni razdajati se in vsaj toliko, ali celo več, tudi prejemati. Biti oratorijski animator zagotovo pomeni spreminjati svet na boljše, kar si želimo vsi.

Oratorij 2008 – ODPRI OČI

Oratorij 2011 – V TVOJO SMER

Oratorij 2009 – NATE RAČUNAM

Oratorij 2010 – PAZI, ČAS!

Oratorij 2012 – GREM JAZ

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)*

Zahvala

Ivana Cvar

18. 5. 1930 do 21. 6. 2022

Ob izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo obiskovali v času njene starosti in onemoglosti, vsem, ki ste jo poklicali po telefonu in ji tako krajšali dolge ure dneva. Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo prišli kropit, zanjo molili, podarili sveče in darovali za svete maše. Zahvaljujemo se Zdravstveni postaji Sodražica in še posebno patronažni sestri Dominiki, ki jo je več let dvakrat tedensko obiskovala in negovala.

Izredna zahvala sosedu Majdi za obiske, spodbudne besede, nasvete, pomoč pri negovanju in smrti ter njeni sestri Olgi za pomoč pri negi in ob smrti. Iskrena zahvala gospodu župniku za večletne mesečne obiske, za obhajilo in sveto popotnico ter zelo lep pogrebni govor, občuteno sveto mašo in čudovit pogrebni obred.

Zahvala gre tudi sodraškimi pevcem za lepo odpeti pesmi pri vežici in ob grobu ter prelepo sodelovanje pri sveti maši. Najlepša hvala gasilcem, ki so jo pospremili pri poslednjem slovesu, hvala prijateljici Marenki za vso pomoč. Hvala pogrebni službi Komunale Ribnica. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala za vsa dobra dela, ki ste jih opravili za mamo in za nas.

Vsi njeni

*Vsa toplina tvojega srca
in vsa tvoja ljubezen
ostajata za vedno z nami.*

Zahvala

V 91. letu nas je za vedno zapustila naša mama

Mihaela Perušek

iz Žimaric 49
(1931–2022)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in svete maše. Hvala g. župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen obred, osebju CSD za skrbno nego na domu, osebju Zdravstvene postaje Sodražica, pogrebni službi Komunale Ribnica, vaškim pogrebcom, pevcem, cvetličarki in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

Zahvala

V 75. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

Neža Lapornik

rojena Vesel, po domače Matičeva Egi, iz Ljubljane

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, ji poklonili sveče in cvetje ter darovali za maše. Hvala gospodu župniku Francu Bizjaku, pevcem in pogrebni službi Komunale Ribnica za lepo opravljen pogrebni obred. Posebno zahvalo izrekamo patronažnima medicinskima sestrama Tini Krajnc in Mateji Košir iz Enote Šentvid Zdravstvenega doma Ljubljana, ki sta ji bili v času njene bolezni v veliko pomoč in podporo.

Vsi njeni

Branje za oddih in sprostitvev

Nežka Klavžar, bibliotekarka

Tudi letošnje poletje nas ni pustilo na cedilu, kar se vročine tiče. Upamo, da ste ga preživeli na hladnem pa po možnosti z dobro knjigo v roki. Za naše zveste bralce smo pripravili izbor knjižnih novosti, ki vas že čaka v naši knjižnici.

JONAS JONNASON

Maščevanje je sladko, d. o. o.

Victor Alderheim je baraba. Bivšo ženo je opeharil, sina pa zapustil sredi kenijske savane. K sreči ni mogel vedeti, da bodo otroka našli Masaji in ga vzgojili v bojovníka ... A ta otrok, sedaj že odrasel moški, nekoč pobegne iz masajske vasice in se vrne na rodno Švedsko. Tam se po naključju sreča z mamo in kmalu ugotovi, da imata veliko skupno željo – maščevanje bivšemu možu in očetu. S pomočjo moškega, specialiranega za maščevalne storitve, skujeta izvorni načrt, ki vključuje Victorjevo klet, kozo, nekaj ponarejenih slik, štiri velike škatle erotičnih igračk in kilogram moke ... Švedski kralj komedije Jonas Jonasson, ki je bil pred pisateljsko kariero menda poročen s službo v svojem podjetju, se vrača! S pustolovščino, v kateri daje lekcije o pohlepu in hinavščini, nam želi sporočiti, kaj je v življenju resnično pomembno. Njegov prvenec, Stoletnik, ki je zlezal skozi okno, je postal pravi knjižni hit, preveden v 45 jezikov, po njem pa je bil posnet tudi film, ki velja za najbolj uspešen švedski film vseh časov.

ROISIN MEANEY

Obletnica

Lily po mamini smrti sklene, da bo prodala domačo hišo ob slikoviti irski obali, kjer je mama vodila penzion. Novico želi povedati vsem hkrati, zato v Land's End povabi celotno razširjeno družino: bivšega moža Charlieja in njegovo veliko mlajšo partnerico, zaročenca Joeja, hčer Poll, ki sabotira vsako svojo ljubezensko zvezo, ter njene fanta, in sina Thomasa, ki v življenju nikakor ne najde pravega smisla. Lily se še zaveda ne, kako bo ta konec tedna spremenil ne samo njeno življenje, temveč tudi življenja vseh ostalih, saj bodo na dan priplavale vse skrivnosti in negotovosti. Ro-

isin Meaney je bila tako kot njena priljubljena rojakinja Maeve Binchy najprej učiteljica. Ko je leta 2001 izdala prvi roman, se je popolnoma posvetila pisanju. Zdaj njen opus šteje že 19 knjig, na Irskem pa velja za eno najbolje prodajanih med knjižnimi ustvarjalci.

VALERIE BOWMAN

Nepričakovana vojvodinja

Lady Lucy Upton ima preoster jezik, da bi priregnala snubce, ima pa dobro srce – in ko njena nadvse zadržana prijateljica Cassandra potrebuje pomoč, skuje genialen načrt, kako se bosta znebili neželene snubca, vojvode Claringdona. Lucy se bo skrila za grm in bo Cassandri prišepetavala, kaj naj mu reče. Toda vojvoda se izkaže za trši oreh, kot sta pričakovali, in Lucy sčasoma presenečeno ugotovi, da v družbi tega trdovratno vztrajnega moškega uživa. Očarljiva junakinja brez dlake na jeziku bo prijetna popestritev vročih poletnih dni, ta serija o neukrotljivih nevestah pa obeta nova, razburljiva nadaljevanja večkratno nagrajene avtorice zgodovinskih ljubezenskih romanov.

IVAN SIVEC

Brezdomec

Pisatelj Ivan Sivec v novem biografskem romanu predstavlja življenjsko pot in delo pisatelja in etnologa Janeza Trdine. V njegovem življenju je ključnih deset postaj: Mengeš, Ljubljana, Dunaj, Varaždin, Reka, Bršljin, zidanica, Bela krajina, Gorjanci in Novo mesto. O njem izvemo, da je bil pre-

dan profesor zgodovine in zemljepisa ter globoko zaveden Slovenec, po drugi strani pa čudak, samotar, brezdomec. Sivec opisuje tudi njegovo osebno tragedijo: smrt obeh žena in hčerkic ter njegovo trnovo pot političnega kaznjenca. Glavna pozornost romana je posvečena Trdinovemu strastnemu nabiranju narodnega blaga in neumornemu pisanju. V knjigi so opisana tudi srečanja s Francetom Prešernom, Julijo Primic, Ivanom Hribarjem in drugimi. Največ pozornosti pa je posvečene njegovim neminljivim Bajkam in povestim o Gorjancih, Vinski modrosti in opisom dolenskih posebnostev. Trdinova beseda je večkrat robata, a vedno iskriča in poštena. Knjiga je izšla ob 50-letnici Sivčevega literarnega delovanja in ob 50-letnici bivanja v Mengšu, kjer je ustvaril vseh svojih 171 knjig.

NEJKA OMAHEN ŠIKONJA

Vihar v meni

Nov mladinski roman znanne mladinske pisateljice in sedanje osnovnošolske učiteljice Nejke Omahen Šikonja se prebere na mah, saj nas avtorica nemudoma ujame v zapleten in napet čustveni svet svojih junakov, ki so na (še eni) prelomnici svojega življenja – čakata jih namreč konec osnovne šole in valeta. Spremljamo torej svet devetošolcev, njihovih staršev pa tudi učiteljev – za vse velja, da so »krvavi pod kožo«. Spoznamo tihi svet Tjaše, na katero se spravlja priljubljena in na videz popolna Viktorija. Zakaj to počne in kaj na drugi strani žene Eriko, da želi razrešiti Tjašino stisko, a skorajda ne opazi vse bolj naklonjenih čustev Aneja. Ali učitelji zaznajo, kaj se dogaja v razredu? In starši? Vedo, kako je z njihovimi otroki? Knjiga odpira mnogo vprašanj tako za mladostnike kot za odrasle, ki se z njimi srečujejo, in ponuja priložnost za pogovor, da bi se med obema svetovoma postavilo čim več mostov.

S tem zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v Knjižnico Sodražica. Čim lepše in prijetneje preživite še zadnje poletne dni in uspešno zakorakajte novim izzivom naproti! Radi in lepo se imejte ter nasvidenje do prihodnjič!

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

- ugodni mobilni paketi NAJ
- akcijski mobiteli na obroke
- ugodni fiksni paketi NEO

DELOVNI ČAS
PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA 8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

BAZEN S KOVINSKO KOSTRUKCIJO INTEX

Premer 366 cm
Višina 90 cm

249,99 €

MEGADOM RIBNICA, OB ŽELEZNICI 4, RIBNICA • tel: 01/835 1 640

www.megadom.si •

HYUNDAI

**Avtohiša Zalar vas pričakuje na
RIBNIŠKEM SEJMU Se vidimo! Lepo vabljeni.**

Avtohiša Zalar

Najboljša pot do odličnega avta!

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče 031 331 920, www.avtohisazalar.si, prodaja@avtohisazalar.si